

ADATTÁR

A magyarországi református eklézsiák és prédikátorok első hivatalos összeírása

1725—1729

A magyarországi protestánsok a XVII—XVIII. század fordulóján voltak történelmük mélypontján. Lélekszám tekintetében ekkor még felülhaladták ugyan a katolikusokat, de gyülekezeteik száma az 1608-tól, főként az 1670-től szakadatlanul folyt erőszakos templomfoglalások következtében ezidőtájt süllyedt a legalacsonyabbra. A századfordulón a protestánsok megsemmisülése feltartóztathatatlanak látszott. A klérus és a dinasztia egyesült hatalmát a protestantizmus, mint vallási és politikai ellenfél végleges megsemmisítésében sem törvény, sem politikai tekintet nem gátolta és nem mérsékelte.

A Rákóczi-szabadságharc korszakalkotó fordulatot hozott az ellenreformáció s ezen belül a templomfoglalások jellegében és menetében. Leverettetése ellenére is a szabadságharc hozta létre azt a helyzetet, hogy a klérus változatlan törekvését: a protestánsok kiirtását, az uralkodó mérsékelni kényszerült, előbb az ország konszolidációja, majd az uralkodóház érdekei (Pragmatica Sanctio) miatt, később pedig a birodalomra mind hátrányosabb külpolitikai helyzet következtében.

Hozzávetőlegesen 600-ra tehető a szabadságharc alatt újjáéledt evangélikus és református eklézsiák száma. Az eklézsiális birtokállománynak ez a rendkívül nagyméretű növekedése, ha messze alatta maradt is az 1608 és 1703 közt elvett templomok számának, s még az 1670-től elfoglaltak összegét sem érte el, arra mégis elegendő volt, hogy fedezze, sőt meghaladja azt a templomvesztést, amely 1703—1781 között állott elő. A Rákóczi-szabadságharc juttatta a protestánsokat abba a viszonylagosan kedvező helyzetbe, hogy a kiirtásukra és a *Regnum Marianum* megvalósítására törő klérussal vívott élet-halálküzdelmük XVIII. századi második szakaszából nem folyton növekvő templomvesztéssel, hanem az 1703-as állapothoz viszonyítva mintegy másfélszáz körüli többlettel kerüljenek ki.

Ennek a magyarság életében számos téren nagy horderejű küzdelemnek a menétét a templomfoglalások statisztikai tükrében az alábbi egykorú adatokkal szemléltetjük.

Az elfoglalt templomok száma:

1608—1647 között mintegy	300 ¹
1647—1681 között mintegy	900 ²
1681—1721 között mintegy	412 ³
1721—1744 között mintegy	77 ⁴
1744—1768 között mintegy	186 ⁵
1768—1781 között mintegy	10 ⁶
1608—1781 között összesen:	1885.

Az 1681—1721 közötti 412 templomfoglalásból 140 esik az 1715—1721 közötti évekre,⁷ míg az 1703—1711 közötti pro-contra, ill. az 1711—1715 közötti templomfoglalásokból hozzávetőlegesen 30-ra becsüljük azoknak a templomoknak a számát, amelyek véglegesen katolikus tulajdonban maradtak. E 170-et levonva a 412-ből, 242 templomfoglalás esik az 1681—1703 közt eltelt időre.

A Rákóczi-szabadságharc előtt tehát elfoglaltak

1608—1647 között mintegy	300
1647—1681 között mintegy	900
1681—1703 között mintegy	242
1608—1703 között összesen mintegy	1442
	templomot

A Rákóczi-szabadságharc után pedig

1703—1721 között mintegy	170
1721—1744 között mintegy	77
1744—1768 között pedig	186
1768—1781 között mintegy	10
1703—1781 között tehát	443
	templomot

A szabadságharc alatti templomszaporulat mintegy	600
az 1703—1781 közötti templomfoglalás mintegy	443
a viszonylagos többlet	157

*

Bár a szatmári békekötés biztosította a protestánsok szabad vallásgyakorlatát, a szabadságharc után a klérus befolyása alatt álló országgyűlések s a király is nem a protestánsok vallásszabadságát biztosító 1608. és 1647. évi törvények szerint, hanem az *Explanatio Leopoldina* alapján az 1681. és az 1687. évi törvényeken belül értelmezték ezt. Az 1712—15. évi országgyűlés a klérus diktálta értelemben hozta meg a vallásügyre vonatkozó törvencikkeket. A 30. t. c. kivette a protestáns vallásügyeket az országgyűlési tárgyalások köréből és a felségjogok közé sorolta, azzal a megszorítással, hogy sérelem esetén kiki csak a saját, de nem felekezete, nem a közösség nevében folyamodhat orvoslásért a királyhoz. A 31. t. c. megtiltotta, hogy a protestánsok az uralkodó előzetes tudta és beleegyezése nélkül zsinatot vagy bármely címen gyűlést tarthassanak, pénzadományokat gyűjthessenek. A sérelmek felülvizsgálására bizottságot küldött ki ez az országgyűlés és az 1721-ben *pesti commissio* név alatt működött.

A gyűlések tartására vonatkozó tilalom áthágása adott okot a protestáns superintendensek, seniorok, prédikátorok és eklézsiák országos összeírására, melyből — az előzmények ismertetése után — ez alkalommal csak a reformátusokat illető adatokat közlöm a Helytartótanácsához az 1725—1729. években befutott vármegyei jelentések alapján.⁸

A kancellária 1717 júliusában széleskörű nyomozást rendelt el a Komárom megyei református egyházi és világi vezetők ellen, mert vallási sérelmeik, az elfoglalt templomok ügyében az uralkodóhoz beadandó folyamodvány és a kiküldöttek költségei fedezésére tervezett gyűjtés megtárgyalása végett ez év április 2-án Komáromban, 4-én pedig Magyarai Kossa Péter, a samarjai egyházkerület superintendense aranyosi paróchiáján engedély nélküli gyűléseket tartottak.⁹ 1723-ban a zempléni megyei reformátusokat jelentették fel az ottani katolikusok a sárospataki kollégium ügyeiben és a Tállyán tartott összejövetelek miatt.¹⁰ Azonban egyik gyűléstilalom-áthágás és vizsgálat sem vont maga után országos kihatású rendelkezést. Erre a Pathai Baracsi János dunamelléki református superintendens részéről a király előzetes tudta és beleegyezése nélkül 1725 április 8-ra összehívott és megtartott *pataji synodus* adott okot és alkalmat.

Pathai B. János, arra való hivatkozással, hogy túl van már 90. életévén, elagott és elerőtlenedett volta miatt alkalmatlan a superintendensi tisztség továbbvitelére, beadványában azt kérte Pest-Pilis-Solt vármegye vezetőségétől, hogy engedélyezze a lemondás elintézésére tartandó gyűlést, s az esetleges gyanúsítások elkerülése végett két katolikus férfit küldjön ki oda.¹¹ A vármegye Bencsik Mátyás szolgabíró és Borstovics György esküdtet delegálta. A kiküldöttek Patajon öt esperest és mintegy húsz prédikátort találtak együtt, a gyűlésen mindvégig jelen voltak, sőt az egyik házassági ügyhöz hozzá is szóltak. A vármegyéhez beadott 1725 június 20-i keltezésű jelentésükben előadták, hogy a gyűlést az esperesek egyházlátogatási beszámolóit, néhány házassági ügyet és a prédikátorok elhelyezését tárgyalták.¹²

Az egyik házassági ügy *Mácsai Mihály* foktői prédikátoré volt, akit esperese, ifj. Pathai János 1725 március 20-án kelt idézőlevelével állásvesztés terhe alatt rendelt be „azon szent synodusra, a venerabilis presbyterium eleiben” feleségével, Sámuel fiával és két helybeli tekintélyes emberrel együtt. Mácsai Mihály az idézőlevelet átadta *Barbacci Ferenc*nek, a kalocsai érsekség generális vikáriusának, Barbacci kapva kapott az alkalmon, a tiltott gyűléstartásról nyomban jelentést küldött az uralkodóhoz, hozzácsatolva Mácsai Mihály idézőlevelét. Jelentésében hangsúlyozta, hogy a szomszéd megyékből prédikátorokat, földesuraik előzetes tudta és beleegyezése nélkül több jobbágyot is beidéztek erre a törvényellenesen megtartott gyűlésre, ahol feltehetőleg a közjó súlyos kárára és sérelmére s a katolikus egyház hátrányára vonatkozó dolgokat is tárgyaltak. Ezért arra kérte az uralkodót, mint az egyház legfőbb patrónusát és a római katolikus vallás fő-protectorát, hogy a bekövetkező bajok és nyilvános skandalumok elkerülése végett az ilyen gyűléseket szigorúan tiltsa be, s áthágóit sújtsa a törvény szerinti büntetéssel.¹³ III. Károly 1725 május 24-én kiadott rendeletével szigorú vizsgálat megtartására utasította a Helytartótanácsot.¹⁴ Pest megye június 4-én terjesztette fel ez ügyben a Helytartótanácsból kért jelentését. Leírja benne, hogy Pathai János kérelme folytán az agg superintendens lemondására való tekintetből adott engedélyt a gyűléstartásra, amelyen kevesen vettek részt és a kiküldött két hivatalos tisztviselője mellékelt nyilatkozatából megállapítható, hogy a felsoroltakon kívül más ügyet, a római katolikus egyhazzal és a hazai törvényekkel ellenkezőket pedig éppen nem tárgyaltak.¹⁵

A Helytartótanács július 21-én kelt leiratában csodálkozásának adott kifejezést, hogy Pest vármegye, mintegy megfelelően az 1715. évi 31. t. c.-ről, engedélyt adott a superintendensnek a gyűléstartásra, holott a király tudta és beleegyezése nélkül semmiféle gyűlést sem tarthatnak az akatolikusok, s amikor a vármegye megbízottakat küldött ki erre a törvénytiltotta gyűlésre, nemcsak hogy hallgatagon egyetértett a helvét hitvallásúak e gyanus és skandalózus merényletével, hanem még menteni is igyekezett őket, midőn előbbeni jelentésében azt állította, hogy a római katolikus egyhazzal és a hazai törvényekkel ellenkező ügyeket nem tárgyaltak ott. Pedig néhány helyett huszonötven gyűléseztek, a római katolikus egyház sérelmével járó házassági ügyekkel foglalkoztak, s ami végett összehívták a gyűlést, a superintendens lemondását nem is tárgyalták. Mindez vajon nem gyanus és skandalózus-e, nem törvényellenes és nem büntetendő-e? Ezért a Helytartótanács nemcsak rosszalja a vármegye eljárását, hanem szigorúan megint, hogy a jövőben óvakodják hasonló tettektől, s az idézett törvénycíket pontosan tartsa és tartassa meg.¹⁶

A Helytartótanács — ugyancsak július 21-én — az uralkodóhoz intézett felterjesztésében részletesen ismertette az ügy eddigi menetét és intézkedéseit. Azt javasolta, hogy mivel e törvény által tiltott, eléggé népes gyűlés a házassági ügyek tárgyalásával a római katolikus egyházra sérelmes, egyéb vágyak privát megbeszélése folytán gyanus, a közre nézve skandalózus, és mert az idézett törvény áthágásával mind a saját, mind az ágostai hitvallásúaknak ösztönzést adott, valamennyi résztvevő seniort, prédikátort, főként a vármegyét is vakmerően megcsaló vezetőjüket, a superintendens, a törvény szelleméből folyó büntetéssel sújtsa.¹⁷

III. *Károly augusztus 9-i resolútiójával országos vizsgálatot rendelt el* a protestánsok superintendensei s hasonló tisztségviselői számának, jogkörének és a kormányzásuk alá tartozó prédikátorok számának kivizsgálására. A rendelet szövege a következő: „... Kegyelmesen vettük az akatolikusoknak Pest vármegyében tartott bizonyos összejöveteléről az elmúlt hónap 21-én kelt tájékoztatást, melynek összefüggéseit megértve elrendeljük, hogy a vétkeseket az ország érvényes törvényei szerint büntesse meg (t. i. a Helytartótanács). Egyébként mivel híveink előbb idézett levelükben superintendensnek nevezik a helvét hitvallású pataji prédikátort és mivel esetleg mások is vannak Magyarországon, akik ugyanilyen nevet és előjogokat igényelnek a maguk számára, ezért híveink mind a nevezett patajit, mind a netán superintendensi avagy más hasonló tisztség nevét és előjogát igénylőket lakhelyük vármegyéje révén állíttassák elő és hallgattassák ki: kinek a hatalmából, ki által, milyen jogkörrel és előjogokkal tétettek ilyenekké? továbbá hogy kitől függenek a vallásukat illető ügyekben, s hány prédikátor van kormányzásuk alatt? Mindezekről híveink alázatosan küldjék be tájékoztatásukat hozzánk... Kelt Bécs, 1725 augusztus 9.”¹⁸

A Helytartótanács augusztus 18-án körrendeletben közölte a vármegyékkel az uralkodó resolútióját.¹⁹

Pest vármegye alispánja szeptember 10-én maga hallgatta ki Ráckeven Pathai János superintendensét, aki a megyei közgyűlésre agkori gyengesége miatt nem utazhatott be. A hozzántézett nyolc kérdésre adott feleletét az alábbiakban foglaljuk össze. 1. Superintendenssége Jézus Krisztus és az apostolok rendelkezésén alapszik és azt szolgálja, hogy az egyházban mindenek ékesen és szép renddel legyenek. 1691-ben választották meg erre a tisztségre, mely már a reformációtól fogva megvolt, s az 1608. évi diétán törvénybe is iktatták. 2. Előjoga és jogköre nem világi javak bírásában áll, hanem az eklézsiáknak, a prédikátoroknak és a híveknek a kánonok és a Helvét Hitvallás szerinti igazgatásában. 3. A bibliából vett kánonoktól és az egyházkerülete lelkészei által alkotott gyűléstől függ. 4. Igazgatása a Dunán innen Pest-Pilis-Solt vármegyére terjed ki, a többi helyeken lakó reformátusokat nem tartja szükségesnek név szerint előszámlálni. 5. Rájta kívül nincs superintendens Pest vármegyében. 6. Pest vármegyében három senior van, kik között az első a helyettese és utódja. 7—8. A seniorok alatt lévő prédikátorok számának és nevének felsorolását — mint a 4. feleleténél is — nem tartja szükségesnek, mert a Helytartótanács parancsolata erről nem szól, de nem is tudná előszámlálni, míg szorgalmasan utána nem jár.²⁰

Pest vármegye szeptember 19-i felterjesztésében válaszolt az augusztus 7. és 18-i rendeletekre, s jelentéséhez csatolta a superintendens kihallgatásáról felvett jegyzőkönyvet, továbbá a vármegye protestánsainak e két rendelettel kapcsolatos declarationját. Az augusztus 7-i rendeletre vonatkozólag a megye jelentette, hogy a generális vikáriussal karöltve felül fogja vizsgálni a *pesti commissio* ideje óta a vallásügyi helyzetben előállott túlkapasokat, melyeket meg fog szüntetni, s a rendelet áthágóit meg fogja büntetni. A 18-i rendeletre megjegyezte, hogy az elerőtlenedett superintendens az alispán hallgatta ki. Közölte, hogy a vármegyei közgyűlés nehezményezte ugyan a protestánsok declarationját, mert a közösség nevében szerkesztették, tehát ellenkezik az 1715. évi 30. t. c.-kel, de felküldi, hogy megtudhassa a Helytartótanács álláspontját, mitévők legyenek a jövőben hasonló esetekben.²¹

A Pest megyei protestánsok négy pontban fejtették ki a fenti két rendeletre vonatkozó álláspontjukat: 1. Megértik az uralkodó intentióját, hogy a vallásügy a pesti bizottság működése előtti és alatti helyzetben maradjon. 2. Ebben a megyében emberemlékezet óta gyakorlatában voltak mindannak, amiket az uralkodó és a Helytartótanács túlkapasoknak minősít, mert azok élvezetében az ország törvényei és a királyi végzések erősítették meg őket. 3. Az 1691. és az 1701. évi resolúciók csak kormányzói határozatok, melyeket a király sohasem írt alá, országosan sem hirdették ki, országgyűlési tárgyalás alá sem bocsátották, ezért az 1715. évi 30. t. c. királyi magyarázatoként nem fogadhatók el, hanem legfeljebb országgyűlési határozatok és magyarázatok ezek a törvénycikkhez, ahogy ezt a protestánsok már a pesti commissióban kielégítő módon bebizonyították; az erre vonatkozó iratok a bizottság aktáihoz vannak csatolva. 4. Ami pedig a superintendenseket illeti, az 1608. évi koronázás előtti törvénycikket az 1681. évi 25. t. c. is megújította, de ennek érvényessége, más kérdésekkel együtt, az uralkodó resolúciójától függ, a döntés őt illeti meg, s amíg ez be nem következik, a pesti commissio előtti és alatti helyzet az irányadó.

III. Károly a Helytartótanács augusztus 7-i felterjesztésére (melyben ez jelentette, hogy az uralkodó rendelete alapján a megyéknél és a diocesanusoknál megtette a kellő lépéseket a nem artikuláris helyeken működő protestáns prédikátorok eltiltására), október 4-i mandátumában válaszolva hangsúlyozta, hogy csak azokat a lelkészeket kell a szolgálattól eltiltani, akik nem voltak annak gyakorlatában a *pesti commissio* előtt és alatt.²²

A vármegyék vonatottan és hiányosan tettek eleget a prédikátorokra vonatkozó összeírási rendelkezésnek. 1725-ben csak tizennégy megye küldötte be jelentését, közülök is csak Bars mellékelte a prédikátorok és eklézsiák névjegyzékét²³ Tolna²⁴ és Baranya²⁵ csupán az egyházak nevét sorolta fel. Bereg²⁶ és Kővár²⁷ megelégedett a prédikátorok számának közlésével, hét megye pedig elegendőnek tartotta, ha annyit jelent, hogy superintendens nem lakik a vármegyében.²⁸ A Helytartótanács a Pest megyei jelentéshez csatolt Pathai-féle jegyzőkönyvből megállapította, hogy ott Pathai János superintendens, Nógrád megye²⁹ jelentéséből pedig, hogy itt Hoicsy János ág. ev. senior vonakodik összeírni a kormányzásuk alá tartozó egyházak és lelkészek névsorát.

Az uralkodó október 30-i mandátumával megsürgette az összeírási rendelet végrehajtását.³⁰ Ennek következtében a Helytartótanács 1726 január 28-án külön-

külön utasította a vármegyéket az előírás szerinti kimutatás beküldésére,³¹ Pest és Nógrád megyéknek szigorúan meghagyva, hogy ha a superintendens ill. a senior az uralkodó rendelkezésének kijátszásával továbbra is vonakodnék a kívánt adatokat megadni, hatósági vizsgálattal a megye maga állítsa össze a prédikátorok név- és helyszerinti kimutatását.

A sürgetésnek sem lett meg a kellő foganata, Pest³² és Nógrád³³ megyéken kívül 1726-ban csak Kraszna³⁴ és Zólyom³⁵ küldött kielégítő prédikatori névjegyzéket, míg Arva³⁶ és Esztergom³⁷ mivel területükön superintendenst nem találtak, rövid nemleges jelentést terjesztett fel.

III. Károly október 30-án,³⁸ majd december 13-án³⁹ ismét megsürgette a tájékoztatást a Helytartótanácsnál. Ez december 16-án⁴⁰ küldte fel első, 1727 november 14-én második információját.⁴¹

1727-ben egyetlen megyétől sem érkezett jelentés. Az uralkodó november 27-én kelt madátumában megrótta a Helytartótanácsot, amiért tizenegy hónap múltán sem küldte fel a kért és ígért további tájékoztatást, holott ennyi idő alatt a távoli, még inkább a közeli megyék is beküldhették volna a prédikátorok összeírását. Elrendelte azért, hogy két hónapon belül a hátralékos megyék jelentéséről is küldje be információját. Miután pedig elégtelennek és hiányosnak tartotta Kermann Dániel ág. ev. superintendens nyilatkozatát, mert nem írta össze prédikatorai névsorát, és nem fogadta el Nyitra megye magyarázatát, hogy a *miavaiai fenyegető ellenállása* miatt nem kényszeríthette a superintendenst, megparancsolta a megyének, hogy a kimutatást mulhatatlanul szerezze be.⁴²

A Helytartótanács december 5-én⁴³ szigorú parancsot adott ki a prédikátorok név- és helyszerinti összeírásának haladéktalan végrehajtására és beküldésére. Erre 1728 május 9-ig tizennyolc, 1729 februárjában egy megye küldte be a királyi parancsnak megfelelő prédikatori névsort.⁴⁴ Szatmár megye még 1732 április 17-én is csak ígérgette a részletes kimutatás elkészítését, tizenkét megye részéről pedig eddig az időpontig sem található meg a jelentés vagy kimutatás.⁴⁵

A vármegyék nehézkes, vontatott adminisztrációja folytán az uralkodó és a Helytartótanács majdnem négy évi erőfeszítése után is csak harminchét megye jelentése futott be. Ezek mellett mellékletként két (*Pathai B. János* dunamelléki és *Kocsi M. István* samarjai) superintendens, három (*Thury Sámuel* abauji, *Pósházy István* zempléni, *Diószeghy K. György* ungi) superintendens-senior és négy (*Gyimóthy István* pápai, *Keresztúri Lukács* szabolcsi, *Kisvárdai P. János* debreceni, *Bessenyei István* érmelléki) seniornak az 1725 augusztus 9-i resolútióban előírt kérdésekre adott részletes nyilatkozatát találjuk, míg hat (a barsi, beregi, bihari, mezőföldi, veszprémi, vértessaljai) senior csupán pár szavas feleletet adott.

A superintendensek és seniorok a Pathai B. János superintendens 1725 szeptember 10-i nyilatkozatában foglaltak szerint, de bővebben fejtik ki tisztségük bibliai és magyar jogi alapjait, rendeltetését és célját. *Kocsi M. István* superintendens és *Gyimóthy István* senior leírják megválasztásuk történetét, utalva arra is, miként folyt le a prédikátorok szavazása, a szavazatok összegyűjtése ill. felbontása, amióta gyűléstiltalom van. Mindannyian felvázolják előjogaikat és jogkörüket, mely nem méltóságban vagy világi javak bírásában áll, hanem az egyházi kánonok szerinti szolgálatuk elvégzésében. Hatáskörükbe tartozó ügyek: a reájuk bízott egyházak, iskolák, prédikátorok kormányzása, évenkénti vizitációja, az üres eklézsiák betöltése, a prédikátorok tudományának megvizsgálása, felavatása, elhelyezése, erkölceikre való felügyelet, a házassági ügyek letárgyalása stb. Kijelentik, hogy a biblia rendelkezése szerint engedelmeskednek a világi hatalmat megtestesítő uralkodónak. Szolgálati ügyekben kánonaiktól és az őket megválasztott egyházi közösségeiktől, a seniorok superintendenseiktől függenek, s valamennyiüket leválthatják az őket megválasztók, ha tisztükben szabálytalanul járnak el. Mindannyian közlik az igazgatásuk alá tartozó prédikátorok név- és helyszerinti katalógusát.

A király és tanácsosai e nyilatkozatokból eléggé világos képet alkothattak maguknak a reformátusok egyházkormányzati szervezetéről, a superintendensek és seniorok jog- és hatásköréről, a kimutatásokból pedig megközelítően megállapíthatták a superintendenciák kiterjedését, egyházközségeik és prédikátoraik számát seniorátusokként és vármegyeként, ami a Helytartótanácsnak fontos támponton szolgált ama terve előkészítésében és végrehajtásában, hogy a nyugati 11 vármegyében és a török alól felszabadult területen a protestánsok vallásgyakorlatát az artikuláris helyekre korlátozza. Nyilvánvaló zavart okozhatott a superintendensek nagy száma. Az *I. Carolina Resolútió* (1731 március 21.) függőben is hagyta a döntést ebben az ügyben.

A reformátusoknak ekkor három tényleg működő superintendensük volt: *Kocsi Major István a samarjai, Pathai Baracsi János a dunamelléki és Zoványi P. György a tiszántúli egyházkerületben. A dunántúli egyházkerület seniorai azonban superintendensüknek tartották Hodossy Sámuel*t, bár tőlük távol, Szikszón élt. *Abaúj és Torna vármegye superintendensnek jelentette Thury Sámuel* abaúji seniort, aki különben maga is „superintendens avagy senior”-ként titulálta magát nyilatkozatában. *Zemplén vármegye Pósházy István* zempléni, *Ung vármegye Diószeghy K. György* ungi, *Torna, Kis-Hont és Borsod vármegyék Szokolyai Hartó István* borsodi, *Komárom vármegye Valesius Antal János* komáromi, *Zala vármegye Deáki István* veszprémi és *Csongrád vármegye* a makói seniort jelentette a Helytartótanácsnak superintendensi címmel és jogkörrel működő tisztségviselőnek. Összesen tehát tizenegy személyt tarthatott superintendensnek a király és a Helytartótanács a vármegyei jelentések alapján.

Az *I. Carolina Resolutio* kiadása után az uralkodó 1732 március 3-i rendelete nyomán a Helytartótanács 1732 március—május hónapokban közölte a vármegyékkel, hogy tiltsák meg a területükön élő superintendensek ill. seniorok működését mindaddig, míg tisztségük viselésére és működésükre a királytól engedélyt nem kérnek és kapnak.⁴⁶ Ennek következtében Baranya,⁴⁶ Borsod⁴⁶ és Zala vármegyék meg is tették intézkedésüket, bár ez utóbbi esetben *Deáky István* veszprémi senior erősen tiltakozott a szolgabíró előtt, hogy ő nem superintendens, hanem csak senior és *Hodossy Sámuel* superintendenstől függ.⁴⁶ Csongrád vármegye, miután a „makói superintendens” Csanád vármegyében lakik, a megyében élő prédikátorokat tiltotta el a néki való engedelmességtől.⁴⁶ Szatmár vármegye mentegette magát, hogy nem áll módjában eltiltani a Közép-Szolnok vármegyében székelő superintendensét.⁴⁶

A protestáns kiküldöttek 1733 február 22-i audienciájukon adták át III. Károlynak Ráday Pál által készített folyamodványukat, melyben kifejtették az *I. Carolina Resolutio*ra vonatkozó észrevételeiket és kérték a superintendensek számának megállapítását.⁴⁷ A király március 6-án e beadványt véleményezésre a Helytartótanács-hoz tette át. Ez felterjesztésében részletesen foglalkozott a protestánsok elaborátumával, főként a superintendensek kérdésével. A felterjesztés gondolatmenetét az alábbiakban ismertetjük.

A Helytartótanács szerint az ágostai hitvallásuk öt, a helvét hitvallásuk négy superintendens engedélyezését kéri. E tisztség náluk inkább tiszteletbeli, mint szükséges. A superintendens hatásköre a lelki (spiritualis) ügyekben semmi, a folyó (temporalis) ügyekben pedig csekély, s főleg prédikátoraik felavatására, elhelyezésére, erkölcsre való felügyeletre, a vétkesek megbüntetésére terjed ki, melyet ősi szokásuk szerint együtt gyakorolnak a világiakkal, közösségeikkel s a seniorokkal. Miután pedig az uralkodó resolúciója értelmében világi ügyekben a világi hatóságok illetékessége alá tartoznak, prédikátoraik erkölcsi kihágásaira superintendenseik nélkül is eléggé ügyelnek, lelki ügyekben pedig alig van tennivaló, mert a keresztes helyes végzése tekintetében a felülvizsgálat az archidiakónusokat illeti meg, házassági ügyekben viszont a megyés-püspökök illetékesek eljárni, a Helytartótanács úgy véli, a superintendensi tisztséget legjobb volna megszüntetni. Mivel azonban az uralkodó ebben az ügyben már a protestánsok javára döntött, érvényesüljön e rendelkezés, hogy ne mondassák, a resolúciónak csak a katolikusokra kedvező pontjait hajtják végre.

A *Resolutio* 2. pontja alapján azért is engedélyezni kell a superintendenseket, — mondja a Helytartótanács — mert a protestánsok vallásgyakorlatának az artikuláris helyekre való korlátozását csak a 11 vármegyére mondotta ki az uralkodó, a többire — bár ez kívánatos volna — még nem rendelkezett. Miután a 11 vármegyében csak 22 ágostai hitvallású prédikátor marad, elegendő számukra egy superintendens, a helvét hitvallásúaknak pedig, mivel ezekben a vármegyékben gyéribben lagnak, superintendensre itt nincs szükségük. Ha az uralkodó a jövőben a 1681. évi 26. t. c.-ben megnevezett és meg nem nevezett vármegyékre és városokra nézve is dönteni fog a protestáns vallásgyakorlat korlátozása ügyében, akkor az ágostai hitvallásúak a helvét hitvallásúakkal paritásban lesznek, s így az a superintendens, akit az ágostai hitvallásúak ama vármegyék számára kérnek, amelyekben Kassa, Eperjes, Lócse, Késmárk, Bártfa és Szeben szabad királyi városok vannak, egyszersmind Pozsony, Sopron, Modor városok prédikátoraira is felügyelhet. Így négy-négy superintendens lesz mindkét felekezetnek; nem egymástól elkülönített és annyi vármegyében és

egyházkerületben, ahogyan kívánják és az elmúlt felkelés idején — a római katolikus püspökökkel való versengésből — felosztották. Ezt a felosztást az 1715. évi 31. t. c. megsemmisítette ugyan, tényleg azonban fennáll. Az új és jövőbeli superintendensek ügyében ne adassék ki semmiféle kiadvány vagy akár decretum, sem diploma formájában való olyan beleegyezés, mint amilyennel rendelkeztek az ország egykori mágnásai és nemesei, még a palatinusi szekta követői is, hogy ne kaphassanak ismét erőre és ne erősödjenek meg a római katolikus vallás kárára. Ennélfogva engedélyezze (*permissive duntaxat et tollerative*) a superintendensek működését kifejezetten abból a célból, hogy a resolutio 5. pontja értelmében lelkészeik erkölcsére felügyeljenek, a vétkeket megbüntessék, de megélhetésük végett semmiféle címen se terheljék újabb terhekkal a népet, hanem mint superintendensek is elégedjenek meg eddigi javadalmukkal. Kötelezze a felség a protestánsokat, hogy megválasztott superintendenseiket tudomásulvétel, nem pedig megerősítés vagy jóváhagyás végett, esetről-esetre jelentsek a Helytartótanács közvetítésével az uralkodónak.

A következőkben a Helytartótanács visszautasítja a protestánsok beadványának a decretális esküre, a házassági ügyekre, a prédikátorok keresztelési vizitációjára vonatkozó érveléseit. Azt követeli, hogy amilyen készséggel figyelik és valószínűsítik meg a resolutio számukra kedvező pontjait, ugyanúgy tartsák és tartassák meg a reájuk nézve kedvezőtleneket is, s ne csak szóval, amint folyamodványukban teszik, hanem valóban is engedelmesskedjenek a királyi parancsnak. Ha pedig sérelmi esetekben az uralkodóhoz fordulnak egyoldalú panaszokkal és siránkozásaikkal, ezt mindenki a maga, ne pedig a közösség nevében tegye.

Befejezésül hangsúlyozza a felterjesztés, hogy a protestánsok ismételt követeléseit igazságtalanok és törvényellenesek, ezeket többé figyelembe sem kell venni és nem kell abbahagyni a protestánsok által a királyi explanatiók ellenére bitorolt templomok, paróchiák, iskolák visszafoglalását a 11 vármegyén kívül az ország többi részében sem.⁴⁸

A Helytartótanács e javaslat alapján rendezte III. Károly 1734 október 20-i resolutiójával a protestáns superintendensek jogkörét és számát, *felekezetenként négy-négy superintendenst* engedélyezve. A protestánsok végrehajtották a szükségessé vált egyházszerkezeti változtatásokat. A reformátusok *Kocsi Major István* superintendenssége alatt egyesítették a dunántúli és a samarjai egyházkerületeket, a tiszáninneni seniorátusok pedig egységes egyházkerületi szervezetet alkotva *Szentgyörgyi Sámuel* rimaszombati lelképásztor személyében superintendenst választottak. Egyébként az 1734 november 5-én tartott bodrogkeresztúri konvent határozataként, a fenyegetett helyzetben a védekezés sikere érdekében, a világi elem érvényesítette részvételt mind a négy superintendens kormányzásában.

A prédikátorok és eklézsiák névsora a Helytartótanács kezében stratégiai eszközzé lett a protestáns vallásgyakorlat tervszerű, fokozatos visszaszorítására. Amilyen türelmetlenséggel terjesztette fel javaslatait működése kezdetétől fogva az uralkodóhoz, az *I. Carolina Resolutio* kihirdetése után ugyanolyan tüzzel irányította megyéről-megyére a protestáns templomok elfoglalását s a prédikátorok elűzését. A 11 vármegyén kívül és megelőzőleg, az *I. Carolina Resolutio* aláírása után két hétre, április 6-án Baranya vármegyének kiadott rendelkezésével⁴⁹ megkísérelte végrehajtani programját a töröktől visszafoglalt területen is. Baranyában a vármegye április 28-i közgyűlése által kiküldött szolgabíró és esküdt június 15-ig hatvanegy templomot pecsételt le, ötven prédikátor és tizenegy iskolamester működését tiltotta meg, s túlbuzgalmában tizenegy olyan faluban is kihirdette a református vallásgyakorlat megszüntetését, ahol templom sem volt.⁵⁰ Az elégedetlenség a zendülés mérvét kezdte felvenni, úgyhogy a Haditanács is közbelépett,⁵¹ majd pedig *Mocsai János* nagyharosányi prédikátor és senior — nyilván sugalmazásra⁵² kiadott — július 23-i kurrensének hatása alatt a nép a templomok egy részét visszafoglalta.⁵³ A Helytartótanács kísérlete kudarcot vallott s nem rajta múlt, hogy a templomfoglalás nem folytatódott tovább az 1681. évi 26. t. c.-ben meg nem nevezett országrészekben, a töröktől visszafoglalt területeken. Az északi és nyugati 11 vármegyében azonban 1733-ra végrehajtatta a protestáns vallásgyakorlatnak az artikuláris helyekre való korlátozását.

A prédikátorok és eklézsiák összeírását retorziós egyházpolitikai célból rendelték el. Értéke és jelentősége azonban messze túlmegy ezen. Egyházi, vallási vonatkozásain kívül értékes dokumentumok ezek a kimutatások az ország protestáns népének akkori kulturális helyzetére, s hiteles adatokként használhatók nemzetiségi,

települési, sőt szociális vonatkozásban is. A protestáns nép intenzív vallási és kultúrigényéről tanuskodnak ezek a névsorok, amelyek szerint apró falvak, törpe eklézsiák is fenntartanak lelkészi, vagy iskolatanítói állást. Értékesek ezek a kimutatások azért is, mert névszerint örökítik meg az akkori közművelődés munkásait, a nemzeti kultúra, sőt politikai magatartás hirdetőit. Ezt megelőzően *Debreceni Ember Pál* állította össze a református eklézsiák névjegyzékét seniorátusokként, de nem sorolta fel a prédikátorok és léviták nevét, s nem rögzítette az egyházközségek fennállásának avagy megszűntének pontos idejét, csupán szambavette, hogy a reformáció óta melyik egyházmegyében melyik egyházközség virágzott.⁵⁴ Az 1725—1729-es összeírás irataiból pontosan meghatározható az egyházközségek fennállásának, a prédikátorok s léviták szolgálatának az ideje és mindkét adat sok eklézsiánál oszlatja el az eddig fennállott homályt és hiányt. Az összeírások hitelességét növeli, hogy az egyházkerületek és egyházmegyék hivatalos vezetői: a *superintendensek és seniorok maguk állították össze*. Az elmaradt, ill. feltárni nem sikerült vármegyei jelentések hiányait, az egyes seniorátusok hiányzó egyházközségei számát a névsor végén közölt kimutatásban igyekeztem pótolni.

Dunamelléki Superintendtia⁵⁵
Superintendens: Pathai Baracsi János

1. ALSÓBARANYAI SENIORATUS⁵⁶

SENIOR: *Keszi István* kopácsi prédikátor

Sorsz.	Anyae gyház	Leányegyház	Vármegye	Prédikátor	Lévita
1.	Babarc		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
2.	Bellye		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
3.	Csuza		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
4.	Daróc		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
5.	Haraszti		Dráván túl	<i>Prédikátor van</i>	
6.	Hercegszöllős		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
7.	Hidas		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
8.	Karancs		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
9.	Kopács		Baranya	<i>Keszi István</i>	
10.	Kórógy		Dráván túl	<i>Prédikátor van</i>	
11.	Kő		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
12.	Kölked		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
13.	Laskó		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
14.	Mányok		Tolna		<i>Iskolamester van</i>
15.	Mohács		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
16.	Nagypall		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
17.	Rétfalu		Dráván túl	<i>Prédikátor van</i>	
18.	Sepse		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
19.	Szentlászló		Dráván túl	<i>Prédikátor van</i>	
20.	Váralja		Tolna	<i>Prédikátor van</i>	
21.	Várkony		Baranya		<i>Iskolamester van</i>
22.	Vörösmart		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	

2. FELSOBARANYAI SENIORATUS⁵⁷

SENIOR: *Üresedésben van*

1.	Baski		Somogy	<i>Prédikátor van</i>	
2.	Becefa		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
3.	Belvárd		Baranya		<i>Iskolamester van</i>
4.	Besence		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
5.	Bisse		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
6.	Bogdása		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
7.	Bottyka		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
8.	Dencsháza		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
9.	Gordisa		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
10.	Gyüd		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	

Sorsz.	Anyaegyház	Leányegyház	Vármegye	Prédikátor	Lévita
11.	Haraszi		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
*12.	Harkány		Baranya		<i>Iskolamester van</i>
13.	Hirics		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
14.	Ipacsfa		Baranya		<i>Iskolamester van</i>
*15.	Kacsota		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
16.	Kákics		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
17.	Katádfa		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
18.	Kémes		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
19.	Kiscsány		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
20.	Kisharsány		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
*21.	Kistótfalu		Baranya		<i>Iskolamester van</i>
*22.	Körös		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
*23.	Kovácskida		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
*24.	Lusok		Baranya		<i>Iskolamester van</i>
*25.	Marócsa		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
26.	Matty		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
27.	Mecske		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
28.	Nagyfalu		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
29.	Nagyharsány		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
30.	Nagypeterd		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
31.	Nagyváty		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
32.	Okorág		Somogy	<i>Prédikátor van</i>	
33.	Palkonya		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
*34.	Pécsvárad		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
*35.	Piskó		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
36.	Rád		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
37.	Sámod		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
38.	Sellye		Somogy	<i>Prédikátor van</i>	
39.	Siklós		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
*40.	Szabolcs		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
41.	Szava		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
*42.	Szenterzsébet		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
43.	Szerdahely		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
44.	Terehegy		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
45.	Tóthfalu		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
*46.	Turony		Baranya		<i>Iskolamester van</i>
47.	Újmindszent		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
48.	Újtó		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
49.	Vajszló		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
50.	Viszló		Baranya	<i>Prédikátor van</i>	
51.	Zaláta		Baranya		<i>Iskolamester van</i>

3. KECSKEMÉTI SENIORATUS⁵⁸

SENIOR: *Kecskeméthy Pál* fülöpszállási prédikátor (a solti senioratusban)

1.	Abony	Pest- Pilis- Solt	<i>Szikszay Istvan</i>	
2.	Cegléd	Pest	<i>Miskolczi János</i>	
3.	Gomba	Pest	<i>Inczedi István</i>	
4.	Jászberény	Jász ker.		<i>Halay Bálint</i>
5.	Jászkisér	Jász ker.	<i>Marosy György</i>	

Sorsz.	Anyaegyház	Leányegyház	Vármegye	Prédikátor	Lévita
6.	Kecskemét		Pest	<i>Veresmarty Péter</i> <i>Ölvedy András</i>	
7.	Kúnhalas		Kiskún		
8.	Nagykörös		ker. Pest	<i>Dömsödy Sámuel</i> <i>Helmecczy István</i> <i>Óri Pál</i>	
9.	Ókéscke		Pest	<i>Kecskeméthy Mihály</i>	
10.	Pánd		Pest	<i>Ürményi István</i>	
11.	Szentmártonkátá ⁵⁹		Pest		
12.	Tószeg		Pest	<i>Harsány István</i>	
13.	Vezeny		Heves	<i>Csotay István</i> ⁶⁰	

4. KÜLSÓSOMOGYI SENIORATUS⁶¹

SENIOR: *Giczei Sámuel* felsőnyéki prédikátor

1.	Ádánd		Somogy	<i>Czene Péter</i>	
2.	Bálványos		Somogy	<i>Sz. Miklosy János</i>	
3.	Csepely	Teleki	Somogy	<i>Sóváry János</i>	
4.	Endréd		Somogy	<i>Tokaj Ferenc</i>	
5.	Fel Egres		Fejér	<i>Bertakiliny András</i>	
6.	Felsőnyék		Tolna ⁶²	<i>Giczej Sámuel</i>	
7.	Gyönk		Tolna ⁶²	<i>Debreczeny István</i>	
8.	Gyur		Tolna ⁶²	<i>Komáromy József</i>	
9.	Kánya		Tolna ⁶²		<i>Veszprímy Mihály</i>
10.	Kazsok	Buzu	Somogy	<i>Pély István</i>	
11.	Kapoly		Somogy	<i>Sz. Pétery Mihály</i> ⁶³	
12.	Keszi		Tolna	<i>Hállossy Mihály</i>	
13.	Kiliti		Somogy	<i>Komáromy János</i>	
14.	Kis Hidvég		Somogy	<i>Szalontay János</i>	
*15.	Kölesd ⁶²		Tolna	<i>Prédikátor van</i>	
16.	Köröshegy		Somogy	<i>Csoy János</i>	
17.	Miszla		Tolna	<i>Hollossy Adám</i>	
18.	Nágocs ⁶⁴		Somogy		
19.	Látrány ⁶⁴		Somogy		
20.	Nagyberény		Somogy	<i>Bajomy György</i>	
21.	Nagyszékely		Tolna	<i>Igmándy János</i>	
22.	Nagyszokoly		Tolna	<i>Bodoky József</i>	
23.	Ozora ⁶⁵		Tolna		
24.	Öszed	Szemes	Somogy	<i>Váczy Mihály</i>	
25.	Ságvár		Somogy	<i>Bányai János</i>	
26.	Som		Somogy	<i>Czene István</i>	
27.	Szárszó		Somogy	<i>Óry János</i>	
28.	Szólád		Somogy	<i>Látrányi György</i>	
29.	Tengőd		Tolna	<i>Körmendy Sámuel</i>	
30.	Tur		Somogy	<i>Marossy Mihály</i>	
31.	Úrúgd		Tolna	<i>Hollossy István</i>	

5. PESTI SENIORATUS

SENIOR: *Marossy Mihály* gödöllői prédikátor

1.	Alsónémedi ⁶⁶		Pest		
2.	Bogdány		Pest	<i>Marossy György</i>	
3.	Buda		Pest		
4.	Csaba		Pest	<i>Debreczeny Mihály</i>	

Sorsz.	Anyaegyház	Leányegyház	Vármegye	Prédikátor	Lévita
5.	Fót		Pest	<i>Czeplédy András</i>	
6.	Gödöllő		Pest	<i>Marossy Mihály</i>	
7.	Gyömrő		Pest	<i>Kecskeméthy Dániel</i>	
8.	Hévizgyörk		Pest	<i>Dancsházy Sámuel</i>	
9.	Kisoroszi		Pest	<i>Szallaj András</i>	
10.	Kisszentmiklós ⁶⁶		Pest		
11.	Megyer		Pest	<i>Bölcskey György</i>	
12.	Monor		Pest	<i>Kocsy Ferenc</i>	
13.	Monostor		Pest	<i>Tatay János</i>	
14.	Ócsa		Pest	<i>Lossonczy János</i>	
15.	Palota		Pest	<i>Szecsey István</i>	
16.	Pécel		Pest	<i>Tatay András</i>	
17.	Rád		Pest	<i>Berenyi Sámuel</i>	
18.	Sik Tarcsa		Pest	<i>Ráczkevy István</i>	
19.	Tótfalu		Pest	<i>Mányoky Sámuel</i>	
20.	Üllő ⁶⁶		Pest		
21.	Veresegyháza ⁶⁶		Pest		

6. SOLTI SENIORATUS

SENIOR: *Patay János* ráckevei prédikátor

1.	Apostag		Pest	<i>Szilágyi István</i>	
2.	Dab		Pest	<i>Mocsay György</i>	
3.	Dömsöd		Pest	<i>Daby Sámuel</i>	
4.	Dunavecse		Pest	<i>Debreczeny Kovács János</i>	
5.	Foktő		Pest	<i>Macsay Mihály</i>	
6.	Izsák		Pest	<i>Halasy Mihály</i>	
7.	Kúnfülepszállás	Kiskún.	ker.	<i>Kecskemethy Pál</i>	
8.	Kúnlaczháza	Kiskún.	ker.	<i>Nánásy István</i>	
9.	Kúnszabadszállás	Kiskún.	ker.	<i>Gyarmathy Péter</i>	
10.	Kúnszentmiklós	Kiskún.	ker.	<i>Gyöngyösy János</i>	
11.	Makád		Pest	<i>Karancsay István⁶⁷</i>	
12.	Ordas		Pest	<i>Kerepesy Mihály</i>	
13.	Pataj		Pest	<i>Patay János</i> <i>superintendens</i>	
14.	Ráckeve		Pest	<i>Debreczeny Sámuel</i>	
15.	Szalkszentmárton		Pest	<i>Kansay János</i>	
16.	Szigetszentmiklós		Pest	<i>Kecskeméthy István</i>	
17.	Tass		Pest	<i>Szováty János</i>	
18.	Uszod ⁶⁸				
	Szentbenedek		Pest		

7. TOLNAI SENIORATUS⁶⁹

SENIOR: *Pathai B. Sámuel* dunapataji prédikátor (Solti senioratusban)

1.	Alsónyék		Tolna	<i>Patkay János</i>	
2.	Báta		Tolna	<i>Banhorvathj Márton</i>	
3.	Bogyiszló		Pest	<i>Sz. Miklossy György</i>	

Sorsz.	Anyaegyház	Leányegyház	Vármegye	Prédikátor	Lévita
4.	Bonyhád		Tolna	Veszprímy István	
5.	Bölcske		Tolna	Pápaj István	
6.	Cece		Fejér	Belenyessy István	
7.	Csanád		Pest	Turoczy István	
8.	Decs		Tolna	Dömsödy Gergely	
9.	Dunaszentgyörgy		Tolna	Kocsy István	
10.	Fadd		Tolna	Czene István	
11.	Gerjen		Tolna	Patay György	
12.	Kajdacs		Tolna	Ványai István	
13.	Madocsa		Tolna	Czeplédy János	
14.	Nagydorog		Tolna	Óry Péter	
15.	Öcsény		Tolna	Szalay András	
16.	Paks		Tolna	Pakozdy Pál	
17.	Pilis		Tolna	Beregszaszy István	
18.	Szekszárd ⁷⁰		Tolna		Lázy István
19.	Szeremle		Pest	Poroszlay György	
20.	Vajta		Fejér	Szölössy János	

8. VÉRTESALJAI SENIORATUS⁷¹

SENIOR: *Dioszeghi Mihály* sárkeresztúri prédikátor

1.	Aba		Fejér	Tatay István	Tatay István
2.	Acsa		Fejér	Filep Szállásy János	Fülöpszálásy János
3.	Alcsut		Fejér	Veresedyházy István	Pathi István
4.	Bia		Pest	Laky István	Laky István
5.	Bicske		Fejér	Kecskeméthy Mihály	Kecskeméty Mihály
6.	Csákvár		Fejér	Kecskeméthy Mihály	Kecskeméti Biró Mihály
7.	Etyek		Fejér	Szalay Márton	Szalai Márton
8.	Felcsut		Fejér		Vörösegyházy István
9.	Gyuró		Fejér	Kabay István	Kabay István
10.	Kajászoszentpéter		Fejér	Kosdy Sámuel	Kozdi Sámuel
11.	Lovasberény		Fejér	Csuzy Mihály	Csuzy Mihály
12.	Mány		Fejér	Szellei Pál	Séllei Pál
13.	Pákozd		Fejér	Komáromy József	Komáromi József
14.	Pátka		Fejér	Tótfalussy András	Veszprími Ádám
15.	Páty		Pest	Radóczy György	Radoczi György
16.	Sárkeresztúr		Fejér	Dioszegy Mihály	Dioszeghi Mihály
17.	Seregélyes		Fejér	Veszprímy Ádám	Pölöskej János
18.	Sukoró		Fejér	Tatay János	Tataj János
19.	Tabajd		Fejér	Órsy Péter	Eörsy Péter
20.	Tinnye		Pest	Berényi István	Berényi István
21.	Tök		Pest	Sanyaházy György	Sanyaházi György
22.	Velence		Fejér	Lepsényi János	Lepsényi János
23.	Vereb		Fejér	Konyary Sámuel	Konyári Sámuel
24.	Zámoly		Fejér	Halászy József	Halászi József

Dunántúli Superintendencia
Superintendens: üresedésben.⁷²

1. BELSŐSOMOGYI SENIORATUS⁷³

SENIOR:

2. CSÓKAKŐI SENIORATUS

SENIOR: *Kádárthay János* kenesei prédikátor (Mezőföldi senioratusban)

Sorsz.	Anyagyház	Leányegyház	Vármegye	Prédikátor	Lévita
--------	-----------	-------------	----------	------------	--------

1.	Palota		Veszprém	Komáromi György	
----	--------	--	----------	-----------------	--

3. MEZŐFÖLDI SENIORATUS⁷⁵

SENIOR: *Vázsonyi Mihály* tánci prédikátor⁷⁶

1.	Csajág		Veszprém	Kecskemethi Zsigmond	
2.	Enying	Bozsók	Veszprém	Tokaj Pál	
3.	Falubattyán	Csikvár	Fejér	Debreczeny Ferenc	
4.	Fokszabadi		Veszprém	Enyengyi István	
5.	Füle		Fejér	Herendi István	
6.	Hidvég		Somogy	Erdélyi István	
7.	Horváti	Pálfa	Tolna	Szent Peteri János	
8.	Kajár		Veszprém	Eörsy István	
9.	Káloz		Fejér	Szónyi Mihály	
10.	Kenese		Veszprém	Kádártaj János	
11.	Kiskeszi		Fejér	Szeczödi Márton	
12.	Ladány		Fejér	Gyarmathi Mihály	
13.	Lepsény		Veszprém	Edelenyi András	
14.	Maros		Veszprém	Dioszeghi János	
15.	Mezőkomárom		Veszprém	Gaál Péter	
16.	Mezőszentgyörgy		Veszprém	Körmöndi István	
17.	Ósi		Veszprém		Marokföldi János
18.	Peremarton	Berhida Kovácsi	Veszprém	Bilkey János	
19.	Polgárdi		Fejér	Hosszúfalusi Márton	
20.	Simontornya		Tolna	Baán Miklós	
21.	Soponya		Fejér	Veszpremi István	
22.	Szentmihály		Fejér	Szebesztény Mihály	
23.	Szilasbalhás		Veszprém	Veszpremi István	
24.	Tác		Fejér	Vázsonyi Mihály	

4. PÁPAI SENIORATUS⁷⁷

SENIOR: *Gyimóthy István* csöglei prédikátor

Sorsz.	Anyaegyház	Leányegyház	Vármegye	Prédikátor	Lévíta
1.	Borsosgyőr		Veszprém	<i>Threncsiny János</i>	
2.	Bócsföldre	Milej	Zala	<i>Pápay János</i>	
3.	Csetény		Veszprém	<i>Lendvay István</i>	
4.	Csögle	Adorján Egeralja Nagy és Kispirit	Veszprém	<i>Gyimóthy István</i>	
5.	Dudar		Veszprém	<i>Gönczy János</i>	
6.	Görzsöny	Acsád	Veszprém	<i>Kilitz János</i>	<i>Bányay István</i>
7.	Gyimót		Veszprém	<i>Fejérváry György</i>	
8.	Kéttornyúlak	Dáka	Veszprém	<i>Földváry Sámuel</i>	
9.	Kovácsi	Nóráp	Veszprém	<i>Szent Istvány György</i>	
10.	Kup		Veszprém	<i>Adorján Benedek</i>	
11.	Magyarszentkirály	Csesznek	Veszprém	<i>Weleméry István</i>	
12.	Mezőlak	Békás	Veszprém	<i>Gyimóthy Timótheus</i>	
13.	Mihályháza	Szalók	Veszprém	<i>Búy György</i>	<i>Ispánky János</i>
14.	Noszlop		Veszprém	<i>Pethő György</i>	
15.	Nyárád	Dereske	Veszprém	<i>Bako István</i>	<i>Pandy János</i>
16.	Padrag	Tósok Berénd	Veszprém	<i>Szecsódy György</i>	<i>Verba György</i>
17.	Pápa		Veszprém	<i>Csuzy József</i> <i>Naszályi István</i>	
18.	Polyán		Veszprém	<i>Szent Györgyvölgyi János</i>	
19.	Rendek	Kislőd	Veszprém	<i>Teremy Pál</i>	
20.	Réde		Veszprém	<i>Bertha Benedek</i>	
21.	Takácsi		Veszprém	<i>Pölöskey Péter</i>	
22.	Tapolcafő		Veszprém	<i>Pölöskey István</i>	
23.	Tevel		Veszprém	<i>Szikszay Pál</i>	

5. VESZPRÉMI SENIORATUS⁷⁸

SENIOR: *Deáky István* felsőörsi prédikátor

1.	Alsóórs		Zala	<i>Prédikátor van</i>	
2.	Arács		Zala	<i>Prédikátor van</i>	
3.	Csicsó		Zala	<i>Prédikátor van</i>	
4.	Csopak		Zala	<i>Prédikátor van</i>	
5.	Felsőórs		Zala	<i>Deáky István</i>	
6.	Füred		Zala	<i>Prédikátor van</i>	
7.	Hajmáskér		Veszprém	<i>Körmendy János</i>	
8.	Henye		Zala	<i>Prédikátor van</i>	
9.	Kádárta		Veszprém	<i>Komáromy Ferenc</i>	
10.	Köveskál		Zala	<i>Prédikátor van</i>	
11.	Lovas		Zala	<i>Prédikátor van</i>	
12.	Magyarbarnag		Veszprém	<i>Pápay István</i>	
13.	Nagyvázsony		Veszprém	<i>Weszprémy Péter</i>	
14.	Nemespécse		Zala	<i>Prédikátor van</i>	
15.	Olaszfalu		Veszprém	<i>Enyéhgy Márton</i>	
16.	Paloznak		Zala	<i>Prédikátor van</i>	
17.	Papkeszi		Veszprém	<i>Unyomy István</i>	
18.	Rátót		Veszprém	<i>Körmendy János</i>	
19.	Sóly		Veszprém	<i>Gyöngyössy György</i>	
20.	Szentgál		Veszprém	<i>Szakmáry István</i>	

Sorsz.	Anyae gyház	Leányegyház	Vármegye	Prédikátor	Lévita
21.	Szentkirály- szabadja		Veszprém	<i>Bánhorváthy István</i>	
22.	Szentistván		Veszprém	<i>Dömsödy János</i>	
23.	Szölös		Zala	<i>Prédikátor van</i>	
24.	Tótvázsony		Veszprém	<i>Hollóssy Ferenc</i>	
25.	Udvari		Zala	<i>Prédikátor van</i>	
26.	Vámos		Veszprém	<i>Baros János</i>	
27.	Vászoly		Zala	<i>Prédikátor van</i>	
28.	Vilonya		Veszprém	<i>Bárány János</i>	
29.	Vörösberény		Veszprém	<i>Veszprímy János</i>	

Tizáninnyi Superintendia.⁷⁹

Superintendens: 1735-től van.

1. ABAÜJI SENIORATUS

SENIOR: *Thury Sámuel* tokaji prédikátor⁸⁰

◦ 1.	Abaújvár	Pányok	Abaúj	<i>Bódis Ferenc</i>	
◦ 2.	Alpár	Boldog- kőújfalu	Abaúj	<i>Kállay Miklós</i>	
3.	Alsókéked	Felsőkéked	Abaúj		<i>Boskaj János</i>
◦ 4.	Alsóméra	Felsőméra	Abaúj	<i>Mandj István</i>	
◦ 5.	Alsószend	Felsőszend	Abaúj	<i>Mády Mihály</i>	
◦ 6.	Asgut	Ternye Deméthe Szedékerte Szilva stb.	Sáros Abaúj	<i>Beszerményi Mihály</i> <i>Miskolczj Baltazár</i> ⁸¹	
◦ 7.	Bakta		Abaúj	<i>Karolyi János</i>	
◦ 8.	Baskó		Abaúj	<i>Nogrády János</i>	
◦ 9.	Báj		Szabolcs	<i>Bihary István</i>	
◦ 10.	Bárca	Zsebes	Abaúj	<i>Diószeghi Dániel</i>	
◦ 11.	Beret	Detek	Abaúj		
◦ 12.	Bogdány	Garbóc Balogd Alsó- és Felsőcsáj	Abaúj	<i>Váry Miklós</i> <i>Levaj István</i> <i>Lisznay Sámuel</i>	
◦ 13.	Bód		Abaúj	<i>Bikkj István</i>	
◦ 14.	Buzita	Reste	Abaúj	<i>Rákay János</i>	
15.	Csány		Abaúj	<i>Szent Pétery István</i>	
◦ 16.	Csécs	Pány	Abaúj	<i>Szentesj János</i>	
◦ 17.	Csobád		Abaúj	<i>Kis Váradj Mihály</i>	
◦ 18.	Csobaj		Szabolcs	<i>Szoboszlaj Mihály</i>	
◦ 19.	Devecser	Forró	Abaúj		<i>Berény István</i>
◦ 20.	Encs		Abaúj		
21.	Fáj		Abaúj		
22.	Felsőcéce	Alsócéce	Abaúj	<i>Arday Mihály</i>	
◦ 23.	Felsődobsza	Kércs	Abaúj	<i>ifj. Kecskemétj János</i>	
◦ 24.	Felsőfügöd		Abaúj	<i>Szesztaj András</i>	
◦ 25.	Felsőlác	Alsólác	Abaúj		<i>N. N.</i>
◦ 26.	Felsőnovaj	Alsónovaj Idrány	Abaúj	<i>Komjátj Mihály</i>	
◦ 27.	Fony		Abaúj	<i>Galgoczy András</i>	
◦ 28.	Gagy	Csenyéte	Abaúj	<i>Rátkövj György</i>	

Sorsz.	Anyae gyház	Leányegyház	Vármegye	Prédikátor	Lévita
29.	Gagybátor		Abaúj	Lisznyaj Mihály	
30.	Garadna	Vécse	Abaúj	Lisznay András	
31.	Golop		Zemplén	Nogrády Máttyás	
32.	Göncruszka		Abaúj	Veszprimj István	
33.	Györke	Regete Ruszka			
		Osva	Abaúj	Szent Martony János	
34.	Hernádbüd	Pere Gibárt		Szerencsj János	
35.	Him	Perény	Abaúj	Pamlányi István	
36.	Ináncs		Abaúj	Apaczaj János	
37.	Kassa		Sz. kir. város	Nánásj András	
38.	Kér		Abaúj	Szent Péterj János	
39.	Kiskinizs	Halma j	Abaúj	Szász Városi János	
40.	Komjáti		Torna	Boldvai Kóss János	
41.	Korlátfalva		Abaúj	Tállaj Mihály	
42.	Lenke		Torna	Rackkövi Sándor	
43.	Léh	Berencs	Abaúj		Lévita ⁸²
44.	Mád		Zemplén	Zilay Sámuel	
45.	Megyaszó		Zemplén	Selyebj János	
46.	Monok		Zemplén	Kecskeméty János	
47.	Nagyida		Abaúj	Szent Andrásy Mihály	
48.	Nagykinizs		Abaúj	Téglásy István	
49.	Nádasd	Zsadány Szkáros	Abaúj	Szent Györgyi Mihály	
50.	Nádaska		Torna	ifj. Jenei Sámuel	
51.	Olcsvár ⁸³		Abaúj		
52.	Ond		Zemplén	Tolnay Márton	
53.	Péder	Zsarnó	Abaúj	Tallaj István	
54.	Ptrügy		Szabolcs	Bogáty István	
55.	Rásony	Sáp	Abaúj	Hangátsy Mihály	
56.	Somos	Mocsor- mány Szentpéter	Sáros	Kigyóssy Sámuel	
57.	Szada		Zemplén	Nagy Idaj János	
58.	Szakaly		Abaúj	Köpöczj Dániel	
59.	Szántó		Abaúj	Papaj István	
60.	Szászfa	Pamlény	Abaúj	Deső Márton	
61.	Szemere	Litka	Abaúj	Beregszaszy Mihály	
62.	Szentandrás		Abaúj	Korodj Mihály	
63.	Szentjakab		Borsod	Boszormenyi András	
64.	Szepsi		Abaúj	Szathmáry János	
65.	Szerencs		Zemplén	Göbölly András ⁸⁴	
66.	Szeszta	Komaróc	Abaúj	Szenyej János	
67.	Széplak		Abaúj		
68.	Szina	Kenyhec	Abaúj	Csaszary András	
69.	Szinye	Alsó és Felső Kemence	Abaúj	Bicskej István	
70.	Taktakinizs		Szabolcs	Mikolaj István	
71.	Tarcal		Zemplén	Jánossy György	
72.	Tállya		Zemplén	Nád Udvarj Mihály	
				Budaj Miklós	
73.	Telkibánya		Abaúj	Szombatj János	
74.	Tiszaladány		Szabolcs	Diószeghi András	
75.	Tokaj		Zemplén	Thury Sámuel	
				Rimaszombati András	
76.	Tornyosnémeti	Migléc	Abaúj	Szinnyej Sámuel	

Sorsz.	Anyaegyház	Leányegyház	Vármegye	Prédikátor	Lévita
77.	Vajda		Abaúj	— —	N. N.
78.	Vajkóc	Királynépe Haraszi	Abaúj	<i>Szinnyej Sámuel</i>	
79.	Vilmány		Abaúj	<i>Liszkay György</i>	
80.	Vizsoly		Abaúj	<i>Bogaty András</i>	
81.	Zsarnókő		Torna	<i>Tallyai István</i>	
82.	Zsujta		Abaúj	<i>Zsujtaj András</i>	

48 filia

2. BORSOD—GÖMÖR—KISHONTI SENIORATUS⁸⁵

SENIOR: *Szokoljai Hartó István* sajozsentspéteri prédikátor

1.	Abafalva	Becske * Szent- király			
		Bánréve	Gömör	<i>Makránczi Mihály</i>	
2.	Alacska	Berente	Borsod	<i>Zabari János</i>	
3.	Alsóbalog	Felső- balog	Gömör	<i>Dabi János</i>	
4.	Alsóbátka	Felsőbátka Újfalu.	Gömör	<i>Monaki György⁸⁶</i>	
5.	Alsókálósa	Felsőkálósa	Gömör	<i>Szombati János</i>	
6.	Alsószuha	Zádorfalva	Gömör	<i>Bereti István</i>	
7.	Alsóvadász		Abaúj	<i>Szombathi Márton</i>	
8.	Alsózsolca	Felső- zolca	Borsod	<i>Zilahi János</i>	
9.	Aranyos		Borsod	<i>Bikszeghi Gáspár</i>	
10.	Aszaló		Borsod	<i>Szombati István</i>	
11.	Ároktő		Borsod	<i>Emődy András</i>	
12.	Átány		Heves	<i>Kőrössj Péter</i>	
13.	Balajt		Borsod	<i>Czégényi János</i>	
14.	Bába		Borsod	<i>Kálnaj István</i>	
15.	Bábony		Borsod	<i>Bekesi János</i>	
16.	Bánhorvát	Bánfalva	Borsod	<i>Zerczi György</i>	
17.	Beje	Zsór			
		Otrokocs	Gömör	<i>Kereszturj Tamás</i>	
18.	Beretke	Csoltó			
		Tiba	Gömör	<i>Losonczi János</i>	
19.	Berzék		Zemplén	<i>Szikszaj Ferenc</i>	
20.	Berzété	Körös			
		Rudna	Gömör	<i>Czeglédi Sámuel</i>	
21.	Boldva		Borsod	<i>Makranczy István</i>	
22.	Borsod		Borsod	<i>Serki Mátyás</i>	
23.	Bölcs		Zemplén	<i>Enyedy István</i>	
24.	Csaba	Szirma	Borsod	<i>Putnoky István</i>	
25.	Csanáros		Zemplén	<i>Baranyai Péter</i>	
26.	Csáth		Borsod	<i>Soós István</i>	
27.	Cserépfalu		Borsod	<i>Zabolaj Mihály</i>	
28.	Dédes	Tapolcsány Mályinka	Borsod	<i>Homonnaj Mihály</i>	
29.	Diósgyőr		Borsod	<i>Polgardi István</i>	
30.	Disznóshorvát		Borsod	<i>Bogáti István</i>	
31.	Dobóca	Marton- falva	Gömör	<i>Szuhaj János</i>	
32.	Ecseg		Borsod	<i>Ecseghi István</i>	
33.	Edelény		Borsod	<i>Balogh János</i>	
34.	Emőd		Borsod	<i>Szepey Pál</i>	

Sorsz.	Anyaegyház	Leányegyház	Vármege	Prédikátor	Lévita
35.	Egerszögh	Kánó	Torna	<i>Thotfalusi György</i>	
36.	Feled	Kisfalud	Gömör	<i>Zombory István</i>	
37.	Felsőbrány	Mezőnyárád	Borsod	<i>Gyöngyössy Ferenc</i>	
38.	Felsőkázsmárk		Abaúj	<i>Berzétéj János</i>	
39.	Felsőkelecsény	Felsőnyárád	Borsod	<i>Vataj János</i>	
40.	Felsővadász	Szakácsi	Abaúj	<i>Marosi János</i>	
41.	Geszt		Borsod	<i>Büdj Márton</i>	
42.	Gesztely		Zemplén	<i>Sattzaj István</i>	
43.	Gicze	Nasztraj			
		Mikolcsány	Gömör	<i>Ecseghi János</i>	
44.	Girincs		Zemplén	<i>Kaposi István</i>	
45.	Hangács	Nyomár	Borsod	<i>Feli Dániel</i>	
46.	Hanva	Csíz			
		Lénártfalva	Gömör	<i>Füleki György</i>	
47.	Harkány		Zemplén	<i>Beszermenyi János</i>	
48.	Harmac		Gömör	<i>Barkaj Márton</i>	
49.	Harsány ⁸⁷		Borsod		
50.	Hegymeg		Borsod	<i>Szombatj Ferenc</i>	
51.	Hernádnémeti		Zemplén	<i>Szent Péteri János</i>	
52.	Hidvég		Zemplén	<i>Sároj Pál</i>	
53.	Hubó		Gömör	<i>Tolcsvaj János</i>	
54.	Igrici		Borsod	<i>Tunogi Miklós</i>	
55.	Irota		Borsod	<i>Kelecsenyi András</i>	
56.	Jánosi	Pálfalva			
		Bellény	Borsod	<i>Mezei János</i>	
57.	Jósvafő		Torna	<i>Görgej János</i>	
58.	Kápolna	Lászlófalva	Borsod	<i>Jósvai Mihály</i>	
59.	Kázmér Dobsza		Zemplén	<i>Kereskényi István</i>	
60.	Kelemér	Poszoba	Gömör	<i>Szilágyi Pál</i>	
61.	Kesznyéten		Zemplén	<i>Kalos István</i>	
62.	Kiscséc	Nagycsécs	Zemplén	<i>Szikszaj István</i>	
63.	Kisgyőr		Borsod	<i>Barkay György</i>	
64.	Kisköre		Heves	<i>Körtvélyesi János</i>	
65.	Kistokaj		Borsod	<i>Adonyi Péter</i>	
66.	Kupa		Abaúj	<i>Berényi János</i>	
67.	Lak		Borsod	<i>Diószeghi Péter</i>	
68.	Ládbesenyő		Borsod	<i>Giczej János</i>	
69.	Ládháza		Borsod	<i>Gilanyi János</i>	
70.	Lövő		Borsod	<i>Görgej István</i>	
71.	Lucz		Zemplén	<i>Bellyej Jakab</i>	
72.	Maklár		Heves		<i>Varsányi Dániel</i>
73.	Martonyi		Borsod	<i>Szalontaj István</i>	
74.	Meszes	Abod	Borsod	<i>Szent Királyi András</i>	
75.	Mezőkeresztes		Borsod	<i>Banhorvatj János</i>	
76.	Miskolc		Borsod	<i>Tarczali Sámuel</i>	
				<i>Zécezy Lőrinc</i>	
77.	Nagymihály		Borsod	<i>Füleky András</i>	
78.	Naprágy		Gömör	<i>Garboczi András</i>	
79.	Nemesbikk		Borsod	<i>Aszalay János</i>	
80.	Noszvaj	Zsérc	Borsod	<i>Csáti Szabó János</i>	
81.	Onga		Abaúj	<i>Mezej István</i>	
82.	Otrokocs		Gömör	<i>Edelenyi Péter</i>	
83.	Ónod		Borsod	<i>Bagossj Márton</i>	
84.	Pelsőc	Horka			
		Páskaháza			
		Lekenye	Gömör	<i>Nad Udvary Sámuel</i>	

Sorsz.	Anyagyház	Leányegyház	Vármegye	Prédikátor	Lévita
85.	Perkupa	Varbóc	Torna	<i>Almássy János</i>	
86.	Petri		Torna	<i>Szent Petery János</i>	
87.	Poroszló		Heves	<i>Jósvaj Ferenc</i>	
88.	Putnok	Velezd			
		Hét	Gömör	<i>Tornallyaj Márton</i>	
89.	Radistyán	Kondó	Borsod	<i>Szikszaj István</i>	
90.	Radnót		Gömör	<i>Szalontai István</i>	
91.	Ragály	Trizs	Gömör	<i>Megyeri Sámuel</i>	
92.	Rimaszécs	Zádorháza			
		Balog- iványi			
		Cakó	Gömör	<i>Borsodi István</i>	
93.	Rimaszombat		Kishont	<i>Csernahaj János</i>	
				<i>Munkacsi András</i>	
94.	Rudabánya	Szuhogy	Borsod	<i>Komjáti István</i>	
95.	Runya		Gömör	<i>Sarkany Sámuel</i>	
96.	Sajókaza	Sajóivánka			
		Sajógalgóc	Borsod	<i>Kazinczi István</i>	
97.	Sajókazinc		Borsod	<i>Tölczéki Péter</i>	
98.	Sajókeresztúr		Borsod	<i>Csaj Márton</i>	
99.	Sajókeszi	Kövecses			
		Lenke	Gömör	<i>Jósvafőj András</i>	
100.	Sajószöged	Sajóörös	Borsod	<i>Lancz János</i>	
101.	Sajószentpéter		Borsod	<i>Szokolaj Hartó István</i> ⁸⁸	
102.	Sajóvamos		Borsod	<i>Némety György</i>	
103.	Sarud		Heves	<i>Szokolaj István</i>	
104.	Sály	Tibold- daróc	Borsod	<i>Nagyodi István</i>	
105.	Selyeb	Nyésta	Abaúj	<i>Roszgyoni László</i>	
106.	Serke		Gömör	<i>Szent Péteri János</i>	
107.	Simonyi	Darnya	Gömör	<i>Czeplédi Mihály</i>	
108.	Szalonna		Borsod	<i>Hegymegi János</i>	
109.	Szalonta	Papi	Borsod	<i>Nagyváti Pál</i>	
110.	Szalóc	Vigtelke	Gömör	<i>Homonnai András</i>	
111.	Szederkény		Borsod	<i>Szikszaj János</i>	
112.	Szendrő		Borsod	<i>Kérészi István</i>	
113.	Szikszó		Abaúj	<i>Hodosi Sámuel</i>	
				<i>Sz. Petery György</i>	
114.	Szilice		Torna	<i>Jenej Sámuel</i>	
115.	Szilvás		Borsod	<i>Jablonczaj Gábor</i>	
116.	Szin		Torna	<i>Berzetj Márton</i>	
117.	Szirák	Ziliz	Borsod	<i>Jósvay István</i>	
118.	Szirmabesenyő		Borsod		<i>Bátori Sámuel</i> ⁸⁹
119.	Szkáros	Felsőrás			
		Alsó és			
		Felsőfalu			
		Visnyó	Gömör	<i>Dalnoki Sámuel</i>	
120.	Szöllőssardó	Teresz- tenye			
		Kápolna	Torna	<i>Ardaj András</i>	
121.	Szuhafő		Gömör	<i>Kécskej István</i>	
122.	Szutor		Gömör	<i>Újhelyi Mihály</i>	
123.	Tardona		Borsod	<i>Lepsényi Mihály</i>	
124.	Tiszabábolna		Borsod	<i>Szilagyi Mihály</i>	
125.	Tiszadorogma		Borsod	<i>Maklár János</i>	
126.	Tiszakeszi		Borsod	<i>Szikszaj György</i>	
127.	Tiszaoszlár		Borsod	<i>Komját István</i>	
128.	Tiszanána		Heves	<i>Vitez Gábor</i>	
129.	Tiszapalkonya		Borsod	<i>Vanyaj István</i>	

Sorsz.	Anyae gyház	Leányegyház	Vármegye	Prédikátor	Lévita
130.	Tomor		Abaúj	<i>Jordányhazy János</i>	
131.	Tornallya	Királyi Szárnya	Gömör	<i>Szent Péteri János</i>	
132.	Uzapanyit	Tamásfalva	Gömör	<i>Donga János</i>	
133.	Vadna	Nagybarcza	Borsod	<i>Szikszaj János</i>	
134.	Valk		Borsod	<i>Jósvafőj Izrael</i>	
135.	Varbó	Parasznya	Borsod	<i>Verestőj István</i>	
136.	Vatta		Borsod	<i>Váradi János</i>	
137.	Visnyó	Nekezsény	Borsod	<i>Szent Péterj István</i>	
138.	Zeherje	Alsópokorágy	Kishont	<i>Ratko István</i>	
139.	Zubogy	Imola	Gömör	<i>Emődi Mihály</i>	
140.	Zsip	Barcziháza			
		Dulháza	Gömör	<i>Monaki György</i>	

76 filia

3. UNGI SENIORATUS⁹⁰

SENIOR: *Diószeghy K. György* radvanci prédikátor

1.	Abara	Néspeszt	Zemplén	<i>Medgyessaj István</i>
2.	Bátfa	Palló	Ung	<i>Mihalyfalvai János</i>
3.	Bés	Iske	Ung	<i>Upori István</i>
4.	Bező	Zahar	Ung	<i>Jemei György</i>
5.	Budaháza	Veskóc	Ung	<i>Tasnádi István</i>
6.	Butka	Dubroka	Zemplén	<i>Medgyessaj György</i>
7.	Csap	Ásvány	Ung	<i>Zilahi István</i>
8.	Csicser		Ung	<i>Újhelyi Ferenc</i>
9.	Deregnjó	Szalók	Zemplén	<i>Géressy György</i>
10.	Eszeny	Szalóka	Szabolcs	<i>Matolesj Mihály</i>
11.	Jenke	Alsó és Felső-németi		
		Tasolya	Ung	<i>Újlaki András</i>
12.	Kisdobrony	Teleki	Bereg Szabolcs	<i>Palotaj András</i>
13.	Kisgejőc	Nagygejőc	Ung	<i>Aszalai György</i>
14.	Korláthelmeç	Szerednye	Ung	<i>Szalánczj János</i>
		Ignéc	Bereg	
15.	Lazony	Kácsánd		
		Falkus		
		Berettó		
		Mark		
		Málca		
		Gataly		
		Kis és Nagy		
		cseb		
		Lasztomér		
		Fűzesér	Zemplén	<i>Migléssy Márton</i>
16.	Lucska	Csecsehó		
		Zava		
		Tiba	Ung	<i>Szepessy István</i>
17.	Minaj	Ketergény	Ung	<i>Tunyogi Mihály</i>
18.	Mokcsa	Mogyoros		
		Kerész	Ung	<i>Dicsó István</i>

Sorsz.	Anyaegyház	Leányegyház	Vármegye	Prédikátor	Lévita
19.	Nagydobrony	Csomonya	Bereg	Beregszászy Dániel	
20.	Nagy és Kis Szeretva	Pályin Kraska	Ung	Füzéri Imre	
21.	Nagyrácska	Hegyi Major	Zemplén	Kazinczy Gábor	
22.	Nagyszelmenc	Ptruksa	Ung	Némethy János	
23.	Nyárád	Mocsár Kelecsény	Ung	Szattmary János	
24.	Ór		Ung	Patay Pál	
25.	Palágy	Gálóc	Ung	Szombathy Márton	
26.	Petrik		Zemplén	Báári István	
27.	Radvánc		Ung	Diószeghy K. György	
28.	Salamon	Záhony	Ung	Dioszeghy István	
29.	Sztrajnyán	Vinna Nagy-mihály	Ung Zemplén	Tarczali János Széplaky István	
30.	Tarnóc		Ung	Abaraj János	
31.	Tussaújfalu		Zemplén		
32.	Vaján	Kuszin Krucsó Morva	Zemplén	Jemej János	
33.	Vajkóc		Ung	Budaházy Zsigmond	
34.	Vásárhely	Hór Bánóc	Zemplén	R. Szécsy Dániel	

4. ZEMPLÉNI SENIORATUS⁹¹

SENIOR: Pósa-házy István tolcsvai prédikátor

1.	Alsóberecki	1 Felső-berecki			
2.	Biste	2 Vajdácaska 3 Kolbása	Zemplén	Nánásy Péter	
3.	Bodrogkeresztúr		Abaúj	Vasarhelyi Sámuel	
4.	Bodzásújlak	4 Garany 5 Kasó 6 Kiszte	Zemplén	Szatthmáry György	
5.	Boly		Zemplén	Tunyog János	
6.	Cigánd		Zemplén	Szoboszlaj György	
7.	Erdőbénye		Zemplén	Gönczi Izsák	
8.	Erdőhorváti		Abaúj	Heczey Dániel	
9.	Felsőregmec		Abaúj	Tasnádi Mihály ⁹²	
10.	Füzér	7 Pusztafalu	Abaúj	Bárczy Mihály	
11.	Gálszécs	8 Kohány	Abaúj	Göngyös János	
12.	Hardicsa		Zemplén	Gönczy György	
13.	Hotyka		Zemplén	Füttvere János	
14.	Jesztreb	9 Imreg 10 Szürnyeg	Zemplén	Füzéry György	
15.	Kajata		Zemplén	Szikszej István	
16.	Karád		Abaúj	Orosz István	
17.	Karcsa	11 Pácin	Zemplén	Pataki István	
18.	Kazsu	12 Barancs	Zemplén	Isaky Mihály	
19.	Kenézlő		Szabolcs	Keresztúry György	
20.	Királyhelme	13 Kisgéres	Zemplén	Molnár István	
				Sallaj István	

Sorsz.	Anyaegyház	Leányegyház	Vármegye	Prédikátor	Lévita
21.	Kisbári	14 Nagybári			
		15 Csarnahó	Zemplén	Liszkai Mihály	
22.	Kistárkány	16 Bély			
		17 Agárd	Zemplén	Vilyi András	
23.	Kovácsvágás	18 Káponya			
			Abaúj		
			Zemplén	Keresztúry Mihály	
24.	Ladmóc		Zemplén	Incedi János	
25.	Lasztóc	19 Kázmér	Zemplén	Nánay István	
26.	Legenye		Zemplén	Szent Peterj János	
27.	Luka	20 Karos	Zemplén	Újhelyi György	
28.	Magyarizsép	21 Cselej			
		22 Kelecsény	Zemplén	Sz. Ivány Gaspár	
29.	Mjglész		Zemplén	Tállyaj András	
30.	Mihályi		Zemplén	Sárközy János	
31.	Nagyazar ⁹³	23 Kisazar ⁹³	Zemplén		
32.	Nagyéres	24 Örös	Zemplén	Györj István	
33.	Nagykövesd	25 Kiskövesd	Zemplén	Kálnaj György	
34.	Nagyrosvágy	26 Kisrosvágy	Zemplén	Liszkay István	
35.	Nagyszalánc		Abaúj	Gál György	
36.	Nagytoronya	27 Kis- toronya	Zemplén	Görgej István	
37.	Nyiri	28 Kápolna	Abaúj	Vályi János	
38.	Olaszi-Liszka		Zemplén	Sz. Karolj János ⁹⁴	
39.	Perbenyik	29 Láca	Zemplén	Csengeri István	
40.	Petrahó		Zemplén	Mihályi István	
41.	Ricse ⁹⁵	30 Semjén	Zemplén		
42.	Sára	31 Zsadány	Zemplén	Héczey György	
43.	Sárospatak		Zemplén	Várady Sámuel	
44.	Sátoraljaújhely		Zemplén	Bogati Balázs ⁹⁶	
				Pataki András	
45.	Szentes	32 Véke	Zemplén	Vályi Ádám	
46.	Szilvásújfalu	33 Kozma	Zemplén	Kollátj István	
47.	Szomotor		Zemplén	Dállyaj Sámuel	
48.	Szöllőske	34 Borsi	Zemplén	Liszkaj Sámuel	
49.	Tolcsva		Zemplén	Pósházy István ⁹⁷	
50.	Vámosújfalu		Zemplén	Hagjmásy János	
51.	Villy	35 Vitány			
		36 Radvány	Abaúj	Lévaj István	
52.	Viss	37 Zalkod	Szabolcs	Selyebi Sámuel	
53.	Zemplén	38 Kisújlak	Zemplén	Némethy Zsigmond	

Tiszántúli Superintendencia

Superintendens: Rápoti Pap Mihály 1721—1726. debreceni prédikátor,
Zoványi P. György 1728—1757. zilahi prédikátor.

1. BEREGI SENIORATUS⁹⁸

SENIOR: Váradi György tarpai prédikátor

1.	Fancsika	Ugocsa	Krassay András
2.	Keresztúr	Ugocsa	Szatthmáry István
3.	Salánk	Ugocsa	Ráczkövy Márton
4.	Tarpa	Szatmár	Váradi György

Sorsz.	Anyaegyház	Leányegyház	Vármegye	Prédikátor	Lévita
5.	Tiszaújhely		Ugocsa	Némety András	
6.	Tiszaújlak		Ugocsa	Forgóányi János	
7.	Verbóc		Ugocsa	Váry András	

2. BÉKÉSI SENIORATUS⁹⁹

SENIOR: *Olcsai András* makói prédikátor

1.	Győ	Csongrád	
2.	Hódmezővásárhely	Csongrád	
3.	Makó	Csanád	<i>Olcsai András</i>
4.	Szentés	Csongrád	

3. BIHARI SENIORATUS¹⁰⁰

SENIOR: *Jenei Péter* biharkeresztesi prédikátor

1.	Ant	Bihar	<i>Újlaky János</i>
2.	Árpád	Bihar	<i>Almassy Mátyás</i>
3.	Baj	Bihar	<i>Kőszeghy István</i>
4.	Belényes	Bihar	<i>Némegy Gergely</i>
5.	Belényesújlak	Bihar	<i>Harsányi András</i>
6.	Berekböszörmény	Bihar	<i>Fürödi Mihály</i>
7.	Bihar	Bihar	<i>Vecsej István</i>
8.	Bojt	Bihar	<i>Pesthi István</i>
9.	Bors	Bihar	<i>Ferenczy Mihály</i>
10.	Csatár	Bihar	<i>Szoboszlaj András</i>
11.	Csökő	Bihar	<i>Kecskemethi István</i>
12.	Darvas	Bihar	<i>Balogi Gergely</i>
13.	Élesd	Bihar	<i>Naadudvary Mihály</i>
14.	Fenes	Bihar	<i>Újlaky István</i>
15.	Fugyi	Bihar	<i>Böszörményi Lőrinc</i>
16.	Fugyivásárhely	Bihar	<i>Győri János</i>
17.	Furta	Bihar	<i>Kecskemethi István</i>
18.	Geszt	Bihar	<i>Gyarmathy Márton</i>
19.	Gyanta	Bihar	<i>Hunyady János</i>
20.	Harsány	Bihar	<i>Ladanyi Sámuel</i>
21.	Hegyközkovácsi	Bihar	<i>Bajomi István</i>
22.	Hegyközpályi	Bihar	<i>Debreczeni István</i>
23.	Hegyközújlak	Bihar	<i>Diószeghy István</i>
24.	Henczida	Bihar	<i>Szentzy Mihály</i>
25.	Jákóhodos	Bihar	<i>Solmossy György</i>
26.	Kakucs	Bihar	<i>Liszkay Ferenc</i>
27.	Keresztes	Bihar	<i>Jenei Péter</i>
28.	Kisjenő	Bihar	<i>Szeghalmi István</i>
29.	Kismarja	Bihar	<i>Dioszeghy Sámuel</i>
30.	Komádi	Bihar	<i>Somlay György</i>
31.	Körösszegapáti	Bihar	<i>Berenyi Tamás</i>
32.	Mezőgyán	Bihar	<i>Széky János</i>
33.	Mezőtelegd	Bihar	<i>Teremy Mihály</i>
34.	Nagykereki	Bihar	<i>Berenyi Mihály</i>
35.	Nagyszalonta	Bihar	<i>Zemplenyi Ferenc</i>
36.	Nagyszántó	Bihar	<i>Dady István</i>
37.	Nyüved	Bihar	<i>Szendrej András</i>
38.	Okány	Bihar	<i>Besey János</i>
39.	Órvénd	Bihar	<i>Polgáry Ferenc</i>

Sorsz.	Anyaegyház	Leányegyház	Vármegye	Prédikátor	Lévita
40.	Paptamási		Bihar	Vécsey István	
41.	Pályiújlak		Bihar	Kocsy István	
42.	Pelbárhida		Bihar	Derecskey István	
43.	Püspöki		Bihar	Szilágyi András	
44.	Remete		Bihar	Böszörményi István	
45.	Remeti		Bihar	Szathmari Sámuel	
46.	Rév		Bihar	Liszkaj István	
47.	Rézbánya		Bihar	Kecskemethi János	
48.	Sarkad		Bihar	Navay János	
49.	Sas		Bihar	Szantay Mihály	
50.	Siter		Bihar	Visnyai György	
51.	Szalárd		Bihar	Győri János	
52.	Száldobágy		Bihar	Bekessi Pál	
53.	Szentjános		Bihar	Komáromi János	
54.	Tárkány		Bihar	Kölcsei Albert	
55.	Tenke		Bihar	Némethi Péter	
56.	Ugra		Bihar	Hiripi Miklós	
57.	Váncsod		Bihar	Győri János	
58.	Zsadány,		Bihar	Helmeucz István	
59.	Zsáka		Bihar	Alföldi István	

4. DEBRECENI SENIORATUS¹⁰¹

SENIOR: Kisvárdai P. János monostorpályi prédikátor

1.	Acsád		Szabolcs	Gyöngyösi György	
2.	Bagos		Bihar	Bökenyi P. András	
3.	Bajom		Bihar	Rapoti P. Mihály	
4.	Bakonszeg		Bihar	Debreczeni Mihály	
5.	Balkány		Szabolcs	Sarandi János	
6.	Balsa		Szabolcs	Megyesi Mihály	
7.	Báránd		Bihar	Marosi Izrael	
8.	Böszörmény		Hajdú város	Kazaj János	Földvári Gáspár
9.	Csege		Szabolcs		
10.	Dada		Szabolcs	Polgari István	
11.	Dancsháza		Bihar	Szenczi Péter	
12.	Debrecen		Sz. kir. város	Szódi István Komáromi Mihály Mádi Sámuel Vecsej János Debreczeni István	
13.	Derecske		Bihar	Tokai Mihály	
14.	Egyek		Szabolcs	Bicskei István	
15.	Esztár		Bihar	Csekei János	
16.	Földes		Szabolcs	Kapolnasi Mihály	
17.	Gáborján		Bihar	Mogyorosi Gergely	
18.	Hadház		Hajdú város	Debreczeni Benedek	
19.	Hosszúpályi		Bihar	Tótfalusi Szönyei P. Sámuel	
20.	Kaba		Bihar	Kabaj Dániel	
21.	Konyár		Bihar	Újfalusi György	
22.	Mihálydi		Bihar	Szömbathi Mihály	
23.	Mikepércs		Bihar	Dömsödi István	
24.	Mindszentmihály		Szabolcs	Bathorkeszi János ¹⁰²	
25.	Monostorpályi		Bihar	Kisvárdaj P. János	
26.	Nádudvar		Szabolcs	Halászi István	

Sorsz.	Anyaegyház	Leányegyház	Vármegye	Prédikátor	Lévita
27.	Nánás		Hajdú város	<i>Dobraj István</i>	
28.	Nagyrabé		Bihar	<i>Szilagyi Ferenc</i>	
29.	Püspökladány		Szabolcs	<i>Harsanyi Ferenc</i>	
30.	Sámson		Bihar	<i>Dioszeghi István</i>	
31.	Sáp		Szabolcs	<i>Szoboszlai János</i>	
32.	Sáránd		Bihar	<i>Kocsy János</i>	
33.	Szentpéterszeg		Bihar	<i>Egyhazi Mátyás</i>	
34.	Szerep		Bihar	<i>Uraj Sámuel</i>	
35.	Szoboszló		Hajdú város	<i>Debreczeni András</i>	
36.	Szovát		Szabolcs	<i>Debreczeni Péter</i>	
37.	Téglás		Szabolcs	<i>Tunyogi Mihály</i>	
38.	Tépe		Bihar	<i>Kalnaj András</i>	
39.	Tiszadob		Szabolcs	<i>Rapoti Sámuel</i>	
40.	Tiszaeszlár		Szabolcs	<i>Aboni Mihály</i>	
41.	Tiszafüred		Heves	<i>Csuti István</i>	
42.	Tiszalök		Szabolcs	<i>Tataj András</i>	
43.	Torda		Bihar	<i>Szőnyi István</i>	
44.	Udvari		Bihar	<i>Gálfi Péter</i>	
45.	Újfalu		Bihar	<i>Szőnyi István</i>	
46.	Újfehértó		Szabolcs	<i>Ruskaj István</i>	
47.	Újváros		Szabolcs	<i>Lovászi Gergely</i>	
48.	Vámospércs		Hajdú város	<i>Nánási András</i>	

5. ÉRMELLÉKI SENIORATUS¹⁰³

SENIOR: *Bessenyei István* székelyhídi prédikátor

1.	Albis	Bihar	<i>Szilagyi Gábor</i>
2.	Asszonyvására	Bihar	<i>Dereczkei András</i>
3.	Álmosd	Bihar	<i>Bathori Sámuel</i>
4.	Bagamér	Bihar	<i>Sz. Jobi István</i>
5.	Bályok	Bihar	<i>Hollosi György</i>
6.	Bogyiszló	Bihar	<i>Szilágyi Sámuel</i>
7.	Csokaly	Bihar	<i>Bagozdai Miklós</i>
8.	Diószeg	Bihar	<i>Nemethi Ferenc</i> <i>Ladányi János</i>
9.	Éradony	Bihar	<i>Pataki János</i>
10.	Érkenéz	Szabolcs	<i>Szigeti László</i>
11.	Érkeserű	Bihar	<i>Vari Imre</i>
12.	Érmihályfalva	Bihar	<i>Oroszi István</i>
13.	Értarcsa	Bihar	<i>Fülkei János</i>
14.	Érsemlyén	Bihar	<i>Zezei János</i>
15.	Felsőábrány	Bihar	<i>Tataj István</i>
16.	Félegyháza	Bihar	<i>Keresztesi Mihály</i>
17.	Gálospetri	Bihar	<i>Gyulaj Ferenc</i>
18.	Kiskereki	Bihar	<i>Jablonczaj Sámuel</i>
19.	Kokad	Bihar	<i>Gyani János</i>
20.	Kóly	Bihar	<i>Dioszeghi János</i>
21.	Köbölkút	Bihar	<i>Istvandi István</i>
22.	Margitta	Bihar	<i>Báthori Ferge János</i>
23.	Micske	Bihar	<i>Erdelyi Sámuel</i>
24.	Monospetri	Bihar	<i>Nánási János</i>
25.	Nagyléta	Bihar	<i>Kemeri Benedek</i>
26.	Ottomány	Bihar	<i>Solymosi Péter</i>

Sorsz.	Anyae gyház	Leányegyház	Vármegye	Prédikátor	Lévita
27.	Pocsaj		Bihar	Veszprémy István	
28.	Poklostelek		Bihar	Zilachi János	
29.	Szalacs		Bihar	Debreczeni István	
30.	Szentimre		Bihar	Vajay György	
31.	Szentjobb	Csanálos	Bihar	Pathay György	Geszteny István
32.	Székelyhid		Bihar	Bessenyei István	
33.	Széplak		Bihar	Csengeri Mihály	
34.	Tóti		Bihar	Totfalusy József	
35.	Vajda		Bihar	Abani Mihály	
36.	Vedresábrány		Bihar	Urményi Pál	
37.	Vértés		Bihar	Liskai György	

6. KÖZÉPSZOLNOKI SENIORATUS¹⁰⁴

SENIOR: Szalacsi Sámuel érszentkirályi prédikátor

7. MÁRAMAROSI SENIORATUS¹⁰⁴

SENIOR: Viski János úrmezői prédikátor

8. NAGYBÁNYAI SENIORATUS¹⁰⁴

SENIOR: Técsi Mihály magyarberkeszi prédikátor

9. NAGYKÚNSÁGI SENIORATUS¹⁰⁵

SENIOR: Komády Mihály nagyrévi prédikátor

Sorsz.	Anyae gyház	Leányegyház	Vármegye	Prédikátor	Lévita
1.	Rév		Heves	Komády Mihály	

10. SZABOLCSI SENIORATUS¹⁰⁶

SENIOR: Keresztúri Lukács nyírbátori prédikátor

1.	Apagy		Szabolcs	Mezey Tamás	
2.	Báka	Anarcs	Szabolcs	Debreczeni András	
3.	Benk		Szabolcs	Besenyey Péter	
4.	Bercel	Paszab	Szabolcs	Orsy István	
5.	Berencs		Szabolcs	Fogarasy János	
6.	Berkesz		Szabolcs	Féj István	
7.	Beszterec		Szabolcs	Husztly István	
8.	Bezdéd	Tuzsér	Szabolcs	Husztly István	
9.	Bogáth		Szabolcs	Sz. Györgyvölgyi János	
10.	Bogdány		Szabolcs	Bereczki Mihály	
11.	Demecser	Kék	Szabolcs	Dobray István	
12.	Dobos		Bereg	Szerencsy György	

Sorsz.	Anyae gyház	Leányegyház	Vármege	Prédikátor	Lévita
13.	Dombrád	Konyár Öntelek	Szabolcs	Ráczkevi Ferenc	
14.	Döge		Szabolcs	Szalacsy Sámuel	
15.	Encsencs		Szabolcs	Pathai Mihály	
16.	Fényeslítke		Szabolcs	Kisvardaj András	
17.	Gáva	Vencsellő	Szabolcs	Serkj György	
18.	Gebe		Szatmár	Gönczi János	
19.	Gemse		Szabolcs	Ujfalusi Péter	
20.	Gégény		Szabolcs	Miskoczy Péter	
21.	Gyulaháza		Szabolcs	Kisvardaj Péter	
22.	Gyulaj		Szabolcs	Szöndrei András	
23.	Gyüre	Aranyos	Szabolcs	Szombathi György	
24.	Hodász		Szatmár	Maklari István	
25.	Ibrány		Szabolcs	Paalfalvi János	
26.	Ibrony		Szabolcs	Mező Zsigmond	
27.	Ilk		Szatmár	Hathazy István	
28.	Jánd		Bereg	Füzéry András	
29.	Jármi	Papos	Szatmár	Kaba István	
30.	Kállósemjén		Szabolcs	Pálfi András	
31.	Kántorjánosi		Szatmár	Palfalvi György	
32.	Kemecse	Rád	Szabolcs	Bellyei József	
33.	Kenéz	Kopócs- apáti	Szabolcs	Szatmari Pál	
34.	Kisléta		Szabolcs	Csengeri György	
35.	Kis- és Nagy- varsány		Szabolcs	Csengeri József	
36.	Kisvárd		Szabolcs	Kolozsvári István	
37.	Komoró		Szabolcs	Uzoni Mihály	
38.	Laskód		Szabolcs	Vaji István	
39.	Levelek	Besenyőd	Szabolcs	Vilaky István	
40.	Lövő	Petri	Szabolcs	Kallai András	
41.	Mada		Szabolcs	Szent-Istvány Sámuel	
42.	Mándok	Mogyorós	Szabolcs	Szoboszlaj Sámuel	
43.	Mátészalka	Sándor	Szatmár	Szölösy István	
44.	Nagyhalász		Szabolcs	Polgári Tamás	
45.	Nagykálló		Szabolcs	Békésj András	
46.	Napkor		Szabolcs	Bellyei István	
47.	Nyírbakta		Szabolcs	Salánkj Sámuel	
48.	Nyírbátor		Szabolcs	Keresztúri Lukács ¹⁰⁷	
49.	Nyírbétek		Szabolcs		Hanosfalvi Ferenc
50.	Nyíregyháza		Szabolcs	Kállaj István	
51.	Nyírmeggyes		Szatmár	Gacsalyi Márton	
52.	Ófehértó		Szabolcs	Szőnyi Péter	
53.	Olcsva	Apáti	Szatmár	Mócsy Mihály	
54.	Opályi		Szatmár		Haraszkeréki György
55.	Oros		Szabolcs	Polgárdj András	
56.	Ór		Szabolcs	Győri András	
57.	Panyola		Szatmár	Csengeri Bálint	
58.	Pap	Jéke	Szabolcs	Zemlényi Ferenc	
59.	Pazon		Szabolcs	Fogarasj Dániel	
60.	Pátróha		Szabolcs	Szegedi István	
61.	Petneháza		Szabolcs	Czeglédi István	
62.	Piricse		Szabolcs	Matólcsey János	
63.	Pócspetri		Szabolcs		Papi János
64.	Rohod	Jákó	Szabolcs	Szent Péteri István	
65.	Sényő		Szabolcs	Tereny János	
66.	Szamosszeg		Szatmár	Hagymási Sámuel	
67.	Tiszaszentmárton ¹⁰⁸	Eperjeske	Szabolcs		

Sorsz.	Anyaegyház	Leányegyház	Vármegye	Prédikátor	Lévita
68.	Székely	Ramocsa- háza	Szabolcs	Csengeri József	
69.	Tass		Szabolcs	Pavaj Gábor	
70.	Thét		Szabolcs	Sz. Péterj Zsigmond	
71.	Tornospálca	Ladány	Szabolcs	Szathmár János	
72.	Tura		Szabolcs	Szécsi István	
73.	Ugornya	Gergelyi	Bereg	Erdődj Mihály	
74.	Vaja		Szabolcs	Kaszanyi András	
75.	Vásárosnamény		Bereg	Kallay János	
76.	Veresmart		Bereg		Erdélyi István
77.	Vitka		Szatmár	Bagosy Márton	
78.	Zsurk		Szabolcs	Vaji Miklós	

11. SZATMÁRI SENIORATUS¹⁰⁹

SENIOR: *Solymosi Nagy Mihály* szatmári prédikátor

12. SZILÁGYI SENIORATUS¹¹⁰

SENIOR: *Zoványi P. György* zilahi prédikátor, superintendens

1.	Bagos		Kraszna	Thordai György	
2.	Balla		Kraszna	Galambfalvi Miklós	
3.	Borzás		Kraszna	Karaszna Bertalan	
4.	Goroszló		Kraszna	Sapi Sámuel	
5.	Horvát	Petenye	Kraszna	Viski Márton	
6.	Ilosva	Lempért	Kraszna	Baczoni Gergely	
7.	Ipp	Leclsmér	Kraszna	Vári János	
8.	Kémer		Kraszna	Békési Gergely	
9.	Kraszna		Kraszna	Visnyai János	
10.	Magyarkeczel		Kraszna	Gyöngyösi Mihály	
11.	Nagyfalu		Kraszna	Nogradi Benedek	
12.	Perecsen		Kraszna	Pankotai Sámuel	
13.	Ráton		Kraszna		Pathai János
14.	Récse		Kraszna	Zilahi János	
15.	Somlyó		Kraszna	Némethi Sámuel	
16.	Újlak		Kraszna	Tokai János	
17.	Varsolc		Kraszna	Veszprémi István	
18.	Zovány	Bürgezd	Kraszna	Viski János	

13. UGOCSAI SENIORATUS¹¹¹

SENIOR: *Némethy János* nagyszöllősi prédikátor

1.	Bábony		Ugocsa	Váry Dániel	
2.	Bökény		Ugocsa	Ercsey János	
3.	Csepe		Ugocsa		Kende Dávid
4.	Csoma		Ugocsa		Mezey István
5.	Dabólc		Ugocsa	Bökényi Ferenc	
6.	Farkasfalva		Ugocsa	Jeney János	
7.	Feketeardő		Ugocsa	Mikolay István	
8.	Fertősalmás		Ugocsa	Virágh János	
9.	Forgolány		Ugocsa	Helmecczy György	
10.	Gödényháza		Ugocsa	Désy János	

Sorsz.	Anyaegyház	Leányegyház	Vármegye	Prédikátor	Lévita
11.	Gyula		Ugocsa	<i>Veszprényi István</i>	
12.	Halmi		Ugocsa	<i>Csávásy Dániel</i>	
13.	Hetény		Ugocsa		<i>Forgolányi Pál</i>
14.	Kökényesd		Ugocsa	<i>Kisary János</i>	
15.	Nagyszöllős		Ugocsa	<i>Némety János¹¹²</i>	
16.	Nevetlenfalva		Ugocsa	<i>Gyalay Sámuel</i>	
17.	Péterfalva		Ugocsa	<i>Kállay György</i>	
18.	Szászfalu		Ugocsa	<i>Kisvárdai Mihály</i>	
19.	Szirma		Ugocsa	<i>Rosályi András</i>	
20.	Szöllősvérgárdó		Ugocsa	<i>Bökényi János</i>	
21.	Tamásváralfa		Ugocsa	<i>Rosályi János</i>	
22.	Tekeháza		Ugocsa	<i>Deák János</i>	
23.	Tivadar		Ugocsa		<i>Harangláb István</i>

Samarjai superintendencia

Superintendens: *Kocsi Major István* szónyi prédikátor.¹¹³

1. BARSII SENIORATUS

SENIOR: *Kocsi Sámuel* kissallói prédikátor¹¹⁴

1.	Alsófegyvernek	Hont	<i>Mikolaj Mátyás</i>	<i>Mikolaj Mátyás</i> préd.
2.	Alsóvárad	Bars	<i>Várady Csontó András</i>	
3.	Ágó	Bars	<i>Újvári Mihály</i>	
4.	Besse	Bars	<i>Fogtói Pál</i>	
5.	Bori	Hont	<i>Nagyszeghy Pál</i>	<i>Miskolczy Miklós</i> préd.
6.	Felső Pél	Bars	<i>Ráczkővői János</i>	
7.	Garam Kis Sarló	Bars	<i>Zelízy István</i>	<i>Sározy János</i> préd.
8.	Garamvezekény	Bars	<i>Sembery Pál</i>	
9.	Kis Endréd	Bars	<i>Ráczkővői Imre</i>	
10.	Kiskér	Hont	<i>Miskolczy Miklós</i>	<i>Várady György</i> préd.
11.	Kisölvéd	Hont	<i>Szokolaj Ferenc</i>	<i>Marossy János</i> préd.
12.	Kis Szecse	Bars	<i>Komaromj András</i>	
13.	Ladány	Bars	<i>Buzás Tamás</i>	
14.	Léva	Bars	<i>Galos Mihály</i>	
15.	Lök	Bars	<i>Csattaj István</i>	
16.	Mező Kis Sarló	Bars	<i>Kocsi Sámuel</i>	
17.	Mohi	Bars	<i>Újvári Mihály</i>	
18.	Nagykálna	Bars	<i>Pataj Mihály</i>	
19.	Nagymálás	Bars	<i>Megyeri Horváth György</i>	
20.	Nagyod	Bars	<i>Gyarmathy János</i>	
21.	Nagypeszek	Hont	<i>Vály János</i>	<i>Szokolaj Ferenc</i> préd.
22.	Nagysáró	Bars	<i>Dömsödj Mihály</i>	
23.	Nemesoroszi	Bars	<i>Kosdj Adám</i>	
24.	Óvár	Bars	<i>Szent Péterj Péter</i>	
25.	Szentgyörgy	Bars		<i>Szombathy János</i> lévita
26.	Szodó	Bars	<i>Marossy János</i>	

Sorsz.	Anyaegyház	Leányegyház	Vármegye	Prédikátor	Lévita
27.	Tergenye		Hont		Jenej János lévita
28.	Varsány		Hont	Fölhy János	
29.	Zseliz		Bars	Szentimrej János	

2. DRÉGELYPALÁNKI SENIORATUS¹¹⁵

SENIOR: *Mányoki János* diósjenői prédikátor

1.	Diósjenő	Nógrád	<i>Mányoki János</i>
2.	Ipolypásztó	Hont	<i>Szodoy István</i>
3.	Nagymaros	Hont	<i>Oroszy János</i>
4.	Perócsény	Hont	<i>Veszpremy János</i>
5.	Szokolya	Hont	<i>Gyarmathy István</i>
6.	Vámosmikola	Hont	<i>Desy István</i>

3. KOMÁROMI SENIORATUS¹¹⁶

SENIOR: *Valesius Antal János* csallóközarányosi prédikátor

1.	Alistál	Pozsony	<i>Csehi Péter</i>	
2.	Apácaszakállós	Komárom	<i>Csokonaj Ferenc</i>	
3.	Aranyos	Komárom	<i>Valesius János</i>	
4.	Ekecs	Komárom	<i>Szoboszlai István</i>	
5.	Ekel	Komárom	<i>Szombathi István</i>	
6.	Füß	Komárom	<i>Mikolay József</i>	
7.	Hodos	Pozsony	<i>Szalacsy Sámuel</i>	
8.	Kolozsnéma	Komárom	<i>id. Szombathi István</i>	
9.	Megyerics	Komárom	<i>Szent Simony György</i>	
10.	Nagykeszi	Komárom	<i>Gönczi Ferenc</i>	
11.	Nagymegyer	Komárom		<i>Szokolai István</i>
12.	Nemesócsa	Komárom	<i>Köröstösy Sámuel</i>	
13.	Patas	Győr	<i>Tattay János</i>	
14.	Radvány	Győr	<i>Pogranyi János</i>	
15.	Réte	Pozsony	<i>Lévaj György</i>	
16.	Szap	Győr	<i>Döbröczenyi István</i>	
17.	Turiszakállás	Komárom	<i>Kőrösi András</i>	

4. KOMJÁTI SENIORATUS¹¹⁷

SENIOR: *Megyeri Besnyei György* madari prédikátor¹¹⁸

1.	Bátorkeszi	Esztergom		<i>Tataj János</i>
2.	Bucs	Esztergom		<i>Barbély József</i>
3.	Hetény	Komárom		<i>Megyeri Sámuel</i>
4.	Madar	Komárom	<i>Megyeri Besnyei György</i>	
5.	Marcelháza	Komárom	<i>Deszi László</i>	
6.	Martos	Komárom	<i>Banyai Ferenc</i>	
7.	Mocs	Esztergom		<i>Helmeczi István</i>
8.	Perbete	Komárom		<i>Soltly István</i>
9.	Radvány	Komárom	<i>Komaromi István</i>	

5. TATAI SENIORATUS¹¹⁹

SENIOR: *Kocsi Major István* szónyi prédikátor, superintendens

Sorsz.	Anyagyház	Leányegyház	Vármegye	Prédikátor	Lévita
1.	Almás		Komárom	<i>Skarosi Tamás</i>	
2.	Ács		Komárom	<i>Csokonyai László</i>	
3.	Baj		Komárom	<i>Komaromi István</i>	
4.	Bana		Komárom		<i>Laki István</i>
5.	Császárvár		Komárom	<i>Szokolaj István</i>	
6.	Dad		Komárom	<i>Újvári János</i>	
7.	Ete		Komárom	<i>Tattay Mihály</i>	
8.	Gyermely		Komárom	<i>Daby István</i>	
9.	Győr		Győr	<i>Csuzi János</i> <i>Szent Györgyi Sámuel</i>	
10.	Héreg		Komárom		<i>Magyari Pál</i>
11.	Kocs		Komárom	<i>Komaromi Pál</i>	
12.	Kömlőd		Komárom	<i>Raczkevi István</i>	
13.	Környe		Komárom	<i>Szent Györgyi János</i>	
14.	Lábatlan		Esztergom	<i>Farkasdi Dániel</i>	
15.	Nagyigmánd		Komárom	<i>Fehér Mihály</i>	
16.	Nagysáp		Esztergom		<i>Körmöndi Péter</i>
17.	Naszály		Komárom	<i>Borsodi István</i>	
18.	Neszmély		Komárom	<i>Naszalyi András</i>	
19.	Szend		Komárom	<i>Komaromi János</i>	
20.	Szomód		Komárom	<i>Tattay György</i>	
21.	Szomor		Komárom	<i>Kilari András</i>	
22.	Szóny		Komárom	<i>Kocsi Major István</i>	
23.	Tarján		Komárom	<i>Szombathy János</i>	
24.	Tata		Komárom	<i>Szent Miklósi István</i>	
25.	Uny		Esztergom		<i>N. N.¹²⁰</i>

Összesítés

Superintendenciák és seniorátusok	Anyagyházak			Leányegyház	Prédikátorok			Lévíták		
	virágzó	el-foglalt	összes		név szerint	szám szerint	összes	név szerint	szám szerint	összes
I. Dunamelléki superintendencia										
1. Alsóbaranyai senioratus	22	—	22	—	1	19	20	—	2	2
2. Felsőbaranyai	51	—	51	—	—	44	44	—	7	7
3. Kecskeméti	12	1	13	—	13	—	13	1	—	1
4. Külsősomogyi	28	3	31	3	26	1	27	1	—	1
5. Pesti	16	5	21	—	16	—	16	—	—	—
6. Solti	17	1	18	1	18	—	18	—	—	—
7. Tolnai	20	—	20	—	19	—	19	1	—	1
8. Vértesaljai	24	—	24	—	24	—	24	—	—	—
összesen:	190	10	200	4	117	64	181	3	9	12
II. Dunántúli superintendencia										
1. Belsősomogyi senioratus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Csókakői	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—
3. Mezőföldi	24	—	24	5	23	—	23	1	—	1
4. Pápai	23	—	23	15	24	—	24	4	—	4
5. Veszprémi	29	—	29	—	16	13	29	—	—	—
összesen:	77	—	77	20	64	13	77	5	—	5

Superintendentiák és senioratusok	Anyagházak			Leány- egyház	Prédikátorok		Lévíták		
	virág- zó	el- foglalt	összes		név szerint	szám összes	név szerint	szám összes	

*III. Tiszáninneri
superintendentia*

1. Abaúji	80	2	82	48	77	—	77	2	3	5
2. Borsod-Gömör-Kishonti	139	1	140	78	140	—	140	2	—	2
3. Ungi	34	—	34	49	34	—	34	—	—	—
4. Zempléni	53	—	53	38	52	—	52	—	—	—
összesen:	306	3	309	213	303	—	303	4	3	7

*IV. Tiszántúli
superintendentia*

1. Beregi superintendentia	55	—	55	—	7	48	55	—	—	—
2. Békési	4	—	4	—	1	3	4	—	—	—
3. Bihari	59	—	59	—	59	—	59	—	—	—
4. Debreceni	48	—	48	—	51	—	51	1	—	1
5. Érmelléki	37	—	37	1	38	—	38	1	—	1
6. Középszolnoki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7. Máramarosi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8. Nagybányai	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Nagykunsági	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—
10. Szabolcsi	78	—	78	22	73	—	73	4	—	4
11. Szilágyi	18	—	18	4	17	—	17	1	—	1
12. Ugocsai	23	—	23	—	19	—	19	4	—	4
összesen:	323	—	323	27	266	51	317	11	—	11

*V. Samarjai
superintendentia*

1. Barsi senioratus	29	—	29	—	27	—	27	2	—	2
2. Drégelypalánki	6	—	6	—	6	—	6	—	—	—
3. Komáromi	17	—	17	—	16	—	16	1	—	1
4. Komjáti	9	—	9	—	4	—	4	5	—	5
5. Tatai	25	—	25	—	22	—	22	3	1	4
összesen:	86	—	86	—	75	—	75	11	1	12

A superintendentiák adatainak összesítése:

I. Dunamelléki	190	10	200	4	117	64	181	3	9	12
II. Dunántúli	77	—	77	20	64	13	77	5	—	5
III. Tiszáninneri	306	3	309	213	303	—	303	4	3	7
IV. Tiszántúli	323	—	323	27	266	51	317	11	—	11
V. Samarjai	86	—	86	—	75	—	75	11	1	12
összesen:	982	13	995	264	825	128	953	34	13	47

A senioratusok hiányzó, a kimutatásokban fel nem sorolt eklézsiái szám szerint,
— Zoványi Jenő (l. az 55. jegyzetet) *Cikkei*... alapján:

A dunántúli superintendentiában:

	anyaegyház	prédikátor
1. Belsősomogyi senioratusban 1732-ben	36	36
2. Csókakői senioratusban 1732-ben	11	11
3. Pápai senioratusban 1732-ben	11	11
4. Veszprémi senioratusban 1734-ben	5	5
összesen:	63	63

A tiszántúli superintendentiában:

1. Békési senioratusban 18. sz. elején (Hódmezővásárhelyen 1730-tól 2 prédikátor)	23	24
2. Középszolnoki senioratusban	40	40
3. Máramarosi senioratusban 1733-ban (Máramarosszigeten 2 prédikátor)	8	9
4. Nagybányai senioratusban 1733-ban (Nagybányán 2 prédikátor)	20	21
5. Nagykúnsági senioratusban 1733-ban	26	26
6. Szatmári senioratusban 1733-ban (Szatmáron 2 prédikátor)	65	66
7. Szilágyi senioratusban 1733-ban	26	26
8. Ugocsai senioratusban 1733-ban (Szatmár vármegyéből)	4	4
összesen:	212	216

A samarjai superintendentiában:

1. Drégelypalánki senioratusban (Losoncon 2 prédikátor)	1	2
--	---	---

A hiányzó eklézsiák és prédikátorok összesítése:

1. Dunántúli superintendentiában	63	63
2. Tiszántúli superintendentiában	212	216
3. Samarjai superintendentiában	1	1
összesen:	276	281

A magyarországi református eklézsiák és prédikátorok száma az 1725—1733-as években:

	anya- egyház	leány- egyház	prédikátor	lévita
A kimutatások szerint	995	264	953	47
A fentebbi hiányzók	276	?	281	?
összesen:	1271	264	1234	47

Csáji Pál

Jegyzetek:

¹ Okolicsányi Pál: *Historia diplomatica de statu religionis evangelicae in Hungaria*... 1710. c. munkája *Appendixének* 16—40. lapjain közölt protestáns beadványokban vannak felsorolva az 1608—1646 közötti templomfoglalások. Miután több helyen csak az uradalmakat nevezi meg, másutt csak utal a „többi” templomfoglalásra, valamint a filiákra is, minimális számként 300-at vettem fel.

² Uo. 204—208. lapokon az 1681-es protestáns felségfolyamodványból. Sáros vármegyében nem sorolja fel névszerint — a városokon kívül — a falvakat és más vármegyékben is csak utalás van a felsoroltakon kívüli „többi” templomfoglalásra, ezért egészítettem ki a megnevezett 885 helységszámot 900-ra. Altalában a templomfoglalásokról szóló kimutatások ellenőrzésre szorulnak (felekezetek szerint pedig pontos elosztásra), mert egyik-másik helynév kétszer is előfordul bennük, mások pedig kimaradtak, holott tudjuk, hogy elfoglalták templomát. Ez a felülvizsgálat azonban aligha hoz eltolódást a templomfoglalások időszakonkénti végösszegében.

³ Dunamelléki Református Egyházkerület Ráday Levéltára (ezentúl: Ráday lt.), Archivum agentiale. Acta religionaria. I. k. 33—34., 410—413., 413—415. lapjain és a Budai archivum agentiale 5. csomó 74. szám alatt.

⁴ Uo. Acta religionaria. I. k. 413. l., uo. Acta religionaria miscellanea. III. k. 102. l., uo. Budai archivum agentiale. 5. cs. 74. sz., uo. Collectio instantiarum relig. XI. k. 4993. sz. 6—10. l. s ugyanitt az 1681—1721 és az 1744—1768 közötti időre vonatkozó kimutatás is. Az 1768. évi protestáns sérelmi beadvány 675-re teszi az 1631—1768 közt elfoglalt templomok számát. Ráday lt. Archivum agentiale. Collectio Instantiarum. XI. k. 4999. sz. 73—138. l.

⁵ Uo. Acta religionaria. I. k. 414—415. l. Zsilinszky Mihály szerint „Mária Terézia enyhébb korszakában is 192 templom esett áldozatul az üldözőknek”. (*A magyarhoni protestáns egyház története c. munkájában*, 382. l.)

⁶ 1768 után a Türelmi Rendelet kiadásáig történt templomfoglalásokat minimálisan 10-re teszem.

⁷ Uo. Ráday család lt. Egyházi és iskolai iratok. 167. sz.

⁸ Az evangélikusokra vonatkozó adatokat külön dolgozatban szándékozom összeállítani.

⁹ Országos Levéltár. (Ezentúl OL.) Pozsonyi kamara. Benigna resolutiones. (Kömárom vármegye) 1717. aug. 6. pag. 54—69.

¹⁰ Tiszáninneri Református Egyházkerület Levéltára. Sárospatak. A. II. 373/7. sz.

¹¹ OL. Helytartótanács Levéltára. (Ezután HTT.) Acta religionaria. Lad. G. Fasc. 25. 1725. jún. 4. Pest vármegye jelentése, mellette a két kiküldött tisztviselő nyilatkozata.

¹² Uo.

¹³ OL. HTT. Benigna mandata. 1725. máj. 24. A mandatum melléklete Barbacsi Ferenc feljelentése és ifj. Pathai János senior idézőlevele eredetiben. Ezenkívül OL. HTT. Acta relig. Index. Series mandatorum in negotio religionis. Pathai János idézőlevele: „*Salutem Domini. Tiszteletes Inspector Atyánk Urunk currensinek tenora szerent értvén kegyelmed, kegyelmed feleséghe és kegyelmed Sámuel nevű fia azon Szent Synodusra, a Venerabile Presbyterium eleiben ob certas rationes reddendas, mellyet is semmi lett úton és módon el ne mulassa, hanem két expressus emberivel, úgymint Biró Urammal és Hajdú Mihállyal compareállyon sub poena sui officii amissione. Ráczeve, 20 Martii 1725. Iffiú Pathai János.*” Címzés: „*Tit. foktői praedikátor T. Mácsai Mihály k. uramnak böcsülettel adassék. Foktőn.*” Jól sejtette tehát Földváry László, hogy „hihetőleg a közel Kalocsa útján” értesült a Helytartótanács e királyi engedély nélkül tartott gyűlésről. (Földváry László: *Adalékok a Dunamelléki ev. ref. egyházkerület történetéhez*. Bp. 1898. 282. l.) Mácsai Mihálynak ez az áruló ill. hízogó magatartása a magyarázata annak, hogy őt a kalocsai prépost 1746-ban is különösen pártfogolta. (Földváry L. i. m. II. r. 178. l. és Ráday Lt. A Dunamelléki ref egyházkerület jegyzőkönyve. 1746. 300. l.)

¹⁴ Uo.

¹⁵ Lásd a 11. jegyzetet.

¹⁶ OL. HTT. Acta relig. Ad Lad. G. Fasc. 25. 1725. júl. 21.

¹⁷ Uo. A Helytartótanács Fejér vármegyében is végeztetett vizsgálatot a pataji gyűlés ügyében. A vármegye augusztus 31-re idézte be Veszprémi Adám seregélyesi, Belényesi István cecei és Diószegi Mihály sárkeresztúri prédikátorokat, kik közül az

utóbbi, a senior, félreérthetetlenül igazolta, hogy „*semmi egyébről nem consultálótanának és tanácskoztanak, hanem elő kegyelmek püspökjük Patai János úr öregségére nézve le akarta püspöki functioját tenni és egyéb materialis causák forogván elől, azokat intézték el*”. (Földvály i. m. I. r. 282—284. l.) A Helytartótanács a király július 17-én kiadott parancsa nyomán augusztus 7-i körrendeletével utasította a vármegyéket, hogy a protestáns vallási ügyekben a pesti bizottság előtti és alatti helyzetet tartásuk mérvadónak és hivatalosan járjanak el az áthágókkal szemben. (OL. HTT. Acta relig. Index. Idealia religionaria. Mandatum 1725. júl 17. Intimatum 1725. aug. 7.)

¹⁸ OL. HTT. Benigna mandata. 1725. aug. 9.

¹⁹ OL. HTT. Fasc. mens. Litt. Com. Békésiensis. 1725. okt. 9. és uo. Litt. Com. Sümegiensis. 1725. dec. 6.

²⁰ OL. M. Kanc. Litt. Cons. Loc. 1727. ad No. 178. és OL. HTT. Acta relig. Lad. G. Fasc. 25. Litt. Com. Pestiensis. 1725. szept. 12. Közli Földvály László is i. m. 284—285. l. magyarul.

²¹ OL. HTT. Acta relig. Lad. G. Fasc. 25. Litt. Com. Pestiensis. 1725. szept. 19. Mellékletei: Pathai János superintendens examenje s a pestmegyei protestánsok declaratiója.

²² OL. HTT. Acta religionaria. Index. Series mandatorum in negotio religionis.

²³ OL. HTT. Fasc. mens. Litt. Com. Barsiensis. 1725. nov. 17.

²⁴ Uo. Litt. Com. Tolnensis. 1725. szept. 24.

²⁵ Uo. Litt. Com. Baranyiensis. 1725. szept. 10.

²⁶ Uo. Litt. Com. Beregiensis. 1725. okt. 28.

²⁷ Uo. Litt. Com. Kövariensis. 1725. nov. 1.

²⁸ Uo. Litt. Com. Békésiensis 1725. okt. 9., Abaujiensis okt. 12., Liptoviensis okt. 19., Trencseniensis okt. 19., Hevesiensis okt. 22., Sümegiensis dec. 6. és Scepusiensis.

²⁹ Uo. Litt. Com. Nogradiensis. 1725. okt. 22.

³⁰ OL. HTT. Benigna mandata. 1725. okt. 30.

³¹ OL. HTT. Fasc. mens. Expeditiones. 1726. jan. 28. Ugocsa, Zólyom, Kraszna, Hont, Esztergom, Békés, Pest és Nógrád vármegyékhez.

³² OL. HTT. Fasc. mens. Litt. Com. Pestiensis. 1726. márc. 26.

³³ Uo. Litt. Com. Nogradiensis. 1726. ápr. 29.

³⁴ Uo. Litt. Com. Kraszniensis. 1726. febr. 15.

³⁵ Uo. Litt. Com. Zoliensis. 1726. febr. 22.

³⁶ Uo. Litt. Com. Arvensis. 1726. jan. 7.

³⁷ Uo. Litt. Com. Strigoniensis. 1726. ápr. 5.

³⁸ OL. HTT. Protocollum Consilii Locumtenentialis. 1727. dec. 1. ülés jegyzőkönyve. 688. l.

³⁹ OL. HTT. Benigna mandata. 1726. dec. 13.

⁴⁰ OL. M. Kanc. Litt. Cons. Loc. 1727. No 178.

⁴¹ OL. M. Kanc. Litt. Cons. Loc. 1727. ad No 178.

⁴² OL. HTT. Benigna mandata. 1727. nov. 27.

⁴³ E rendeletre való hivatkozással küldik be 1728—1729-ben a vármegyék az összeírást.

⁴⁴ OL. HTT. Fasc. mens. Litt. Com. Nitriensis. 1728. jan. 13. Sáros jan. 15., Kis-Hont jan. 27., Gömör jan. 28., Turóc febr. 5., Sopron febr. 6., Bihar febr. 6., Borsod febr. 7., Csongrád febr. 13., Fejér febr. 18., Hont febr. 19., Torna febr. 19., Zemplén márc. 1., Veszprém márc. 13., Szabolcs márc. 22., Ung ápr. 9., Ugocsa ápr. 26., Zala máj. 9., 1729. febr. 22-én Komárom vármegye.

⁴⁵ Uo. Litt. Com. Szathmariensis. 1732. ápr. 17.

⁴⁶ Uo. A köv. vármegyék hivatkoznak rá jelentéseikben: Baranya (uo. Litt. Com. Baraniensis. 1732. máj. 22.), Borsod (1732. ápr. 22.), Zala (1732. jún. 4.), Csongrád (1732. máj. 27.), Szatmár l. a 45. jegyzetet.

⁴⁷ Csuthi Zsigmond: *Magyar protestáns egyháztörténet a szathmári békekötéstől a Türelmi rendelet kiadásáig*. Debrecen. 1877. 108—110. l. Magyar fordításban.

⁴⁸ OL. M. Kanc. Litt. Cons. Loc. 1734. No 206.

⁴⁹ OL. HTT. Fasc. mens. Litt. Com. Baraniensis. 1731. aug. 7. hivatkozik e rendeletre.

⁵⁰ Uo. 1731. szept. 12-i vármegyei jelentés melléklete a szolgabíró és esküdt jelentéstétele, melyben leírják, hol foglalták le a templomot, tiltották meg a prédikátor és iskolamester működését és hirdették ki a vallásgyakorlatot megtiltó rendeletet.

⁵¹ Uo. 1731. júl. 10-i Baranya megyei jelentés.

⁵² L. a 49. jegyzetet. E vármegyei jelentés melléklete Mocsai János senior kör-

levele eredetiben, mely így hangzik: „Vigasztallya meg Isten kegyelmeidet lelki és testi vig aratásnak napjaival. Tiszteletes Atyámfiai! A Sidóknak világosság támadá. Esther 8. 16. A mi kegyelmes királyunknak erántunk való kegyelmes válaszsza a királyi tábláról le küldetett, a templomok kultsait immár kiadgyák; azért minden ekkleziából sietséggel mennyen egy egy pár ember Pétsre vice-ispány uramhoz egy kis ajándékokskával s kérje és hozza ki magával a maga gyülekezetének kultsát. Ezen czédulát pedig sietséggel küldgye által kegyelmeitek az Ormányságra is. Ezzel maradok, Nagy Harsány 23. Julii 1731. Kegyelmeiteknek szolgatársa és seniora Motsai János. NB. Akikhez ez a czédula érkezik, holnap délben Pétsen legyenek. Adassék ezen czédulám a Felső Baranyai Szent Tractusnak lelki pásztorinak, az Urban szerelmes atyámfiainak betsülettel és sietséggel. Series currentis: Kis Harsány, Tótfalu, Siklós, Gyüd, Terehegy, Szerdahely, Kimes, Vaiszló, Kis Csán etc. Tandem ex Sellye. Rev. D. Steph. Szent-Péteri expediat versus Szigetvar. S. P. Tiszt. Pátkay János komám, uram kegyelmed ezen vigasztalásának linéait minden dolgait félre tévén myárt absque omni mora Denczházára által vinni el ne mulassa. Ugy hogy holnap az egész Szigeth vár előtt lévő ecclesiákat percuralhassa Büdösfáig és Botykában az oblatiort el menjen kegyelmeitek Tiszt. Kajári K. urammal vagy hogy bizonyos informatiort hozzon kegyelmed eránta. Kegyelmeiteké az Úr Jézus szerelmében Sz. P. J. Tudgya jó Istenünk, hogy nem kicsiny kölcséggben forgunk.”

⁵³ OL. HTT. Litt. Com. Baraniensis. 1731. júl. 10. és OL. M. Kanc. Litt. Cons. Loc. 1731. No 205 és 206.

⁵⁴ Lampe Friedrich Adolf: *Historia ecclesiae reformatae in Hungaria et Transylvania*. Trajecti ad Rhenum. 1728. (Debreceni Ember Pál munkájának kiadása.)

⁵⁵ A superintendentiák és senioratusok keletkezésére, kiterjedésére, elnevezéseire, valamint a superintendentenseikre és senioraikra vonatkozó adatokat lásd Zoványi Jenő: *Cikkei a „Theologiai Lexicon” részére* c. munkájában a megfelelő címszavak alatt. — A kimutatásokban az ekléziák (leányegyházak) nevét abc rendben, mai helyesírással közlöm. XVIII. századbeli törvényhatósági beosztásukat Ludovicus Nagy: *Notitiae politico-geographico statisticae incltyi regni Hungariae* . . . c. könyve nyomán jelzem. A prédikátorok s léviták (ludimagisterek) vezetéknevét az eredeti latin szöveg szerint betűhíven, keresztnevüket s a megjegyzéseket magyar fordításban hozom. A kimutatásokban a helységek, de főként a személyek nevének a vármegyei átírásokban eltérések fordulnak elő. (A jelentésekben az egyes nevekhez fűzött megjegyzéseket jegyzetben, idézőjelben adom.) A leányegyházak rovatába csak azokat a filiákat soroltam, amelyeket a kimutatásokban kifejezetten ilyeneknek tüntettek fel összeállítóik.

⁵⁶ Az Alsó- és Felső-Baranyai senioratusok adatait Baranya vármegye 1725-ben a közgyűlésére behívott prédikátorok bemondásai alapján írta össze, megjegyezve, hogy a megyében két senior van, akik a Patajon lakó püspöktől (episcopus) függenek. Az egyházközségek senioratusokkenti felsorolásánál a földrajzi fekvés mellett csak azt jelzi, hogy prédikátora vagy iskolamestere van. (OL. HTT. Fasc. mens. Litt. Com. Baraniensis. 1725. szept. 10. és OL. M. Kanc. Litt. Cons. Loc. 1727. ad No 178.) — A kimutatásokban a folyószám előtt csillaggal jelzett 13 felsőbaranyai eklézia adatai Baranya vármegye szolgabírójának és esküdtjének jelentéséből valók. Jelzétét lásd az 50. jegyzetben.

⁵⁷ A kimutatásban „Senioratus Harsaniensis” néven.

⁵⁸ A Dunamelléki superintendens köv. hat senioratusa adatait Pathai János superintendens állította össze 1726. márc. 15-én Patajon, melyhez csatolta a rendeletben előírt kérdésekre adott s az 1725. szept. 10-inél bővebb feleleteit. (OL. HTT. Fasc. mens. Litt. Com. Pestiensis. ad No 178.) A seniorok adatait itt és a továbbiakban is, ha a vármegyei jelentésekből, kimutatásokból hiányzanak, Zoványi Jenő *i. m.*-ből pótoltam.

⁵⁹ „Lelkipásztorától az 1719. évben fosztották meg.”

⁶⁰ „A közelmúltban halt meg, az eklézia most üres.”

⁶¹ A superintendens „processus Sümegiensis”-nek nevezte.

⁶² A Tolna vármegye területén fekvő és négy egyházmegyébe tagolódó egyházközségek jegyzékét az 1725. szept. 24-i közgyűlésre beadott lelkészek vallomásai nyomán, senioratusok szerint, írta össze a megye, a prédikátorok, illetve iskolamesterek megnevezése nélkül. Ébből az összeírásból egészítettem ki a superintendens kimutatását a csillaggal jelzettekkel. E közgyűlésen kimondották, hogy a vármegyébe a pesti bizottság működése idején vagy utána jöttek be, 30 napon belül el kell hagyniuk a

megyét, azokat pedig, akik ez idő alatt fungálnak, elfogatják és összes vagyonukat elkobozzák. Ez utóbbi csoportba sorolták a bonyhádi, kölesdi, pálfai, keszi, szentgyörgyi, gyönki, szokolyi prédikátort, továbbá a faddi és pilisi iskolamestert. (OL. HTT. Fasc. mens. Litt. Comm. Tolnensis. 1725. szept. 24.)

⁶³ „A superintendia felfüggesztette, de a földesúr meghagyása folytán szolgálót végez.” (Lásd az 58. jegyzet végén levő jelzettel.)

⁶⁴ „Nágócsot és Látrányt 1719-ben fosztották meg lelkipásztortól.”

⁶⁵ „A múltban iskolamestere volt, most megfosztották tőle.”

⁶⁶ „Az 1719. évben fosztották meg lelkipásztortól” ezt az öt ekléziát. (Ti. Alsónémedit, Budát, Kísszentmiklóst, Üllőt és Veresegyházát.)

⁶⁷ „A közelmúltban halt el.”

⁶⁸ „Lelkipásztortól, Fhilep Szállásy Györgytől, az 1719. évben fosztották meg; Uszodnak ugyan van iskolamestere, Patay István, de Szentbenedekre plébánust ültetnek be.”

⁶⁹ Pathai János kimutatása annyiban tér el Tolna vármegyéétől, hogy ez utóbbi szerint Bátán és Pilisen iskolamester van. Az eltérést a két jegyzék kiállítása közt eltelt öt és fél hónap alatt beállott változás is okozhatta.

⁷⁰ „A múltban lelkipásztora volt, most Lazy István az iskolamester.”

⁷¹ Fejér vármegyében a szolgabírák hallgatták ki a vármegye területén lakó Diószegi Mihály vértessaljai és Vázsonyi Mihály mezőföldi espereseket és vették jegyzékbe az általuk felsorolt 24—24 eklézia és prédikátoraik nevét. (OL. HTT. Fasc. mens. Litt. Com. Albensis. 1728. febr. 18. és OL. M. Kanc. Litt. Cons. Loc. 1727. ad No 178.) — A két évi időköz alatt beállott változások miatt is, de az orthographikus eltérések szemléltetése végett is mind a superintendens, mind a vármegye kimutatását közlöm a prédikátorokról.

⁷² Gyimóthy István, a pápai egyházmegye esperese a Veszprém megye által továbbított királyi rendelet kérdéseire válaszolva az üresedést így indokolta: „E Veszprém vármegyében Hodossy Sámuel, egykor a veszprémi, most pedig a szikszói eklézia pásztor, a Pápához tartozó egyházmegyékből és a környező vármegyékből az 1708. évi augusztus havi generalis zsinatra összegyűlt seniorok és presbiterek (tanácsbírák) közös szavazatával választott superintendenssé, aki mindeddig életben van, bár e vármegyétől bizonyos magán szerencsétlensége miatt távol kényszerül lenni, mivel azonban remélhető, hogy császári-királyi kegyből még vissza fog térni, helyébe ezért más még nem választott. Közben a Helvét Hitvallás szerint reformált ekléziákban helyettesei végzik a kormányzást, vármegyénként természetesen más-más, ezért mások által megnevezendő seniorok; ebben a vármegyében, közelebbről a pápai-nak nevezett egyházmegyében az előbb említett senior, Gyimóthy István választott meg a senioratus e tisztségére az említett egyházmegyének a Pápához közeli Borsosgyőr faluban 1711. február hónapban összegyűlt prédikátorai szabad javaslatával és szavazatával”. (OL. HTT. Fasc. mens. Litt. Com. Vesprimiensis. 1728. márc. 13. és OL. M. Kanc. Litt. Cons. Loc. 1727. ad No 178.)

⁷³ Somogy vármegye jelentése a megye területén ekkor még fennállott senioratusokra (I. Zoványi Jenő i. m. Belsősomogyi ref. egyházmegyei címszó alatt) semmiféle adatot nem tartalmaz; csak annyit jelent, hogy „egy superintendens nevet viselő acatholicust sem találtunk kebelünkben”. (OL. HTT. Fasc. mens. Litt. Com. Sümegien-sis. 1725. dec. 6.)

⁷⁴ Veszprém vármegye senioraik szerint csoportosítva írta össze a területén működő prédikátorokat. Eszerint „Kádárthay János kenesei helv. hitv. lelkipásztornak, a discriptus inferior seniorának kormányzása alatt ebben a vármegyében egyetlen lelkése van, — a palotai”. (Lásd a 72. jegyzet jelzeteit.) Kenesét prédikátorával Fejér vármegye Vázsonyi Mihály mezőföldi senioratusában tüntette fel. — A Csókakői senioratusra vonatkozólag sehol másutt nincs adat a vármegyei jelentésekben.

⁷⁵ Fejér vármegye szolgabírája Vázsonyi Mihály senior kihallgatása alapján vette jegyzékbe e senioratus adatait (jelzeteit I. a 71. jegyzetnél) és ettől Veszprém vármegyéé a következőkben különbözik: Enyingnél megnevezi Bozsókot, Peremartonnál Berhidát és Kovácsit, „Szilas aliter Balhás” prédikátora Törsök János. Szentgyörgyé „Laszlo aliter Körmeny” István és Ósiben Márokföldy János nem magister, hanem „minister”. (L. a 72. jegyzet jelzeteit.)

⁷⁶ Fejér vármegye Vázsonyi Mihály seniori jogkörére nézve ezt mondja: „Az előbb megnevezett Vázsonyi Mihály, a másodiknak említett senior előadta, hogy ő a Szikszó városában tartózkodó Hodossy Sámuel superintendensétől függ, aki egyébként, amikor őt ebből a dioecisből (ti. az alsóveszprémi traktusból) kiűzték, magához

hivatta és kijelentette, hogy seniorrá nyilvánítja ugyanolyan hatalommal, hatáskörrel és előjoggal, mint az előbb megnevezett Diószeghi Mihály". (Jelzetét l. a 71. jegyzetnél.)

⁷⁷ Veszprém vármegye a Gyimóthy István senioratusába tartozó prédikátorok és eklézsiák névsorába csak a vármegye területén levőket vette fel. Kiegészítettem ezt Zala vármegye jelentéséből, a szolgabíró által kihallgatott Pápay János prédikátor vallomásából, mely szerint „ő a jelenleg CseglYE heységben, Veszprém vármegye, tartózkodó Gyimóthy István seniorától függ; a bősdföldi és mileji lakosok kérelmére ő ordinálta őt". (OL. HTT. Fasc. mens. Litt. Com. Szaladiensis. 1728. máj. 9.)

⁷⁸ E senioratus Veszprém vármegyei egyházainak adatait ennek, a zalaiakét Zala vármegyének a jelentéséből írtam ki, mely utóbbiakat Deáky István senior közölt kihallgatásakor a szolgabíróval, amikor is előadta, hogy „még az 1710. évben, a Veszprém vármegyében fekvő Peremarton helységben tartott gyűlésen, az akkor jelenlévő hely. hitv. prédikátorok egyező javaslatával és egyetértésével választott seniorrá és ugyanezen alkalommal a hitvallása szerinti superintendenshelyettes (vicarius), Dobraviczay Miklós által megerősített".

⁷⁹ A tiszáninneri „superintendentia” „nem alkotott oly szorosan egységes testületet, mint a többi egyházkerület . . . Csak 1735. a bodrogkereszturi konvent intézkedése következtében választottak végre is püspököt. Addig az eredetileg hozzátartozott négy egyházmegyének, úm. a borsodinak, az abaujinak, a zempléninek és az ungvárinak az esperesei egymástól függetlenül, jóformán püspöki jogokat gyakoroltak és gyakran éltek is a superintendens címmel". (Zoványi Jenő, *i. m.* 485. 1.)

⁸⁰ A kimutatást, a Torna vármegyei prédikátorok s egyházak kihagyásával, Thury Sámuel, az abaujvári egyházmegye senora készítette el Tokaj, 1728. febr. 13-i dátummal, melyben „superintendens aut senior"-nak nevezte magát. Torna vármegye a szolgabíró által készített összeírásban közli a területén fekvő s „Thury Sámuel superintendens avagy senior” hatáskörébe tartozó négy prédikátor és egyházközség adatait. Abauj vármegye azzal az indokolással mellőzi a megyebeli prédikátorok és egyházközségek összeírását, hogy „superintends"-ük, akinek jurisdictioja alá tartoznak, Zemplén vármegyében, Tokajban lakik. (OL. HTT. Fasc. mens. Litt. Com. Zempliniensis, 1728. márc. 1., uo. Litt. Com. Tornensis. 1728. febr. 19, uo. Litt. Com. Abaujvarensis. 1725. okt. 12. s mind e három jelentés OL. M. Kanc. Litt. Cons. Loc. 1727. ad No 178.)

⁸¹ „A közelmúltban halt meg.” Az idézetben levő személyi és helyi megjegyzéseket Thury Sámuel jegyezte fel Zemplén vármegyéhez beklüdütt kimutatásában.

⁸² „A lévita a közelmúltban halt meg.”

⁸³ Az olcsvári és a széplaki egyházakat a „pesti bizottság működése után foglalták el, a lelkészi állás üres”.

⁸⁴ „Az egyházmegye jegyzője.”

⁸⁵ A névjegyzéket Szokolyai Hartó István esperes állította össze, vármegyénként csoportosítva az egyházközségeket. (OL. HTT. Fasc. mens. Litt. Com. Borsodiensis. 1728. febr. 7. és OL. M. Kanc. Litt. Cons. Loc. 1727. ad No 178., továbbá Állami Levéltár, Borsod megye. Miskolc. Materia politicorum. Fasc. XXIV. frustrum 47 és 48.) Torna vármegye szintén közli jelentésében a megye területén lévő hét prédikátornak (és egyházközségnek) a nevét, akiknek „Szokolyai István a superintendense avagy senora” és ez a katalógus a Szokolyaiétól a következőkben tér el: Szilice prédikátora id. Jenei Sámuel, Jósvalóé Görgei Molnár János, Szöllős ardóé Arday Ritó Péter, Petrié Szentpéteri András. Perkupánál megjegyzi, hogy „a nemrég meghalt lelképásztor helyett másikat rendeltek, a nevét azonban nem tudják”. (Torna vármegye jelentésének jelzetét l. a 80. jegyzetben.)

⁸⁶ „Zsip prédikátora is.” (L. a 85. jegyzetben a borsodi jelzeteket.)

⁸⁷ „Elfoglalta Handler György Ignác, az egri seminarium igazgatója.”

⁸⁸ „A testvérek senora és ez eklézsia lelképásztora.”

⁸⁹ „Iskolamester.”

⁹⁰ Az összeírást a szolgabíró felszólítására Diószeghy K. György esperes végezte el s Radvác, 1728. ápr. 9. keltezéssel küldte be a vármegyére, mely a jegyzék záradékában superintendensnek nevezi az esperest. Bár a senior a harmadik kérdésre adott feleletében jelzi, hogy van conseniora és notarius, a prédikátorok felsorolásánál nem tünteti fel, kik ezek.

⁹¹ Pósaaházy István esperes állította össze a kimutatást — dátum nélkül, — Zemplén vármegye 1728. máj. 1-i közgyűlésén tárgyalta le s terjesztette fel a Helytartótanácsához Thury Sámuelével együtt. (L. a 80. jegyzet zempléni jelzeteit.)

⁹² „Tractus consenior.”

⁹³ „Ide olykor a gálszécsi lelképásztor” szolgál be.

⁹⁴ „Tractus notarius.”

⁹⁵ „Most lelkipásztor nélkül van, olykor a perbenyiki szolgál be.”

⁹⁶ „Tractus consenior.”

⁹⁷ „A zempléni egyházmegye seniora.”

⁹⁸ Bereg vármegye azt válaszolta a Helytartótanácsnak, hogy területén superintendens nincs; a megye két megbízottja kihallgatta a szatmármegyei Tarpán lakó Váradi György seniort, aki a rendeletbeli kérdésekre adott rövid válaszain kívül közölte velük, hogy Bereg, Szatmár és Ugocsa vármegyéből 55 prédikátor tartozik kormányzása alá. (OL. HTT. Fasc. mens. Litt. Com. Beregiensis. 1725. okt. 28. és OL. M. Kanc. Litt. Cons. Loc. 1727. ad No 178.) — Az ugocsai prédikátorok és egyházközségek adatait Lampe-Debreceni Ember Pál, *i. m.* és Zoványi Jenő, *i. m.* alapján választottam ki Ugocsa vármegye kimutatásából. (OL. HTT. Fasc. mens. Litt. Com. Ugocsisensis. 1728. ápr. 26.)

⁹⁹ Békés vármegye jelentése szerint a vármegyében nem lakik superintendens avagy senior; a vármegyebeli egyházközségek részben a csanádmegyei Makón, részben a Jász-kerületbeni Réven lakó Komády Mihály esperességébe tartoznak. A Helytartótanács 1726. jan. 29-én megsürgette a névszerinti kimutatás beküldését, ezt azonban sem a Helytartótanács, sem a Magyar Kancellária levéltárában nem találtam meg. (OL. HTT. Fasc. mens. Litt. Com. Békésiensis. 1725. okt. 9. és OL. M. Kanc. Litt. Cons. Loc. ad No 178.; a sürgetés jelzete: OL. HTT. Fasc. mens. Expeditiones. 1726. jan. 29.) — Csongrád vármegye a Helytartótanács sürgetésére 1728. febr. 13-án a három megyebeli egyházközség megnevezésével, de a prédikátorok nevének mellőzésével, küldte fel jelentését azzal, hogy ezek a Makón lakó superintendens től függenek. (OL. HTT. Litt. Com. Csongradiensis. 1728. febr. 13. és OL. M. Kanc. Litt. Cons. Loc. 1727. ad No 178.) — Csanád és Zaránd vármegyéből nem érkezett jelentés a Helytartótanácshoz.

¹⁰⁰ Bihar vármegye az alispánt, egy szolgabírót és esküdtet küldött ki az összeírás foganatosítására a területén lakó Jenei Péter bihari, Kisvárdai P. János debreceni és Besseney István érmelléki esperesekhez, kiknek feleleteit és kimutatásait együtt terjesztette fel a Helytartótanácshoz. (OL. HTT. Fasc. mens. Litt. Com. Bihariensis. 1728. febr. 13. és OL. M. Kanc. Litt. Cons. Loc. 1727. ad No 178.)

¹⁰¹ L. a 100. jegyzetet.

¹⁰² „A debreceni egyházmegye jegyzője.”

¹⁰³ L. a 100. jegyzetet.

¹⁰⁴ A középszolnoki, máramarosi, nagybányai és a szatmári senioratusokra vonatkozólag nem közölhetek adatokat, mert Középszolnok, Máramaros és Szilágy vármegyék részéről ilyen tárgyú irat a Helytartótanács indexeiben nincs 1725—1734. között. A többször megsürgetett Szatmár vármegye pedig 1732. ápr. 17-i iratában is csak ígéri az összeírás megejtését, de beküldésének még 1734-ben sincs nyoma. Az utóbbi hangsúlyozza jelentésében, hogy a vármegyében nincs superintendens, ez Közép-Szolnok vármegyében lakik, kihallgatása tehát hatáskörén kívül esik. (OL. HTT. Fasc. mens. Litt. Com. Szathmariensis. 1728. jan. 7. és uo. 1732. ápr. 17.) — A Kővári kerület név nélkül három ekléziáról tesz említést jelentésében. (OL. HTT. Fasc. mens. Litt. Com. Kőváriensis. 1725. nov. 1.) — A máramarosi senioratusban Baróti Kálmán traktusjegyző Hosszúmezőn, 1733. febr. 25-én kelt hivatalos kimutatása szerint nyolc eklézia volt; Máramarossziget két lelkésszel, Hosszúmező, Taracköz, Remete, Úrmező, Técső, Visk, Huszt, melyeknek Cato alias Técsi István úrmezői lelkipásztor az esperesük. (Tiszántúli ref. egyházkerület lt. Debrecen. Püspöki Hivatal. 1708—1850. 1733. 5. sz.)

¹⁰⁵ L. a 99. jegyzetet. A Jász-Nagykún kerület részéről nem találtam jelentést. — Heves vármegye 1725. okt. 22-én azt jelentette, hogy a vármegyében superintendens ugyan nincs, de van egy senior, kinek megvizsgáltságáról intézkedett, erről szóló jelentését azonban nem találtam. (OL. HTT. Fasc. mens. Litt. Com. Hevesiensis. 1725. okt. 22.)

¹⁰⁶ Szabolcs vármegye megkeresésére Keresztúri Lukács esperes készítette el prédikátorai és ekléziái névjegyzékét. (OL. HTT. Fasc. mens. Litt. Com. Szabolcsiensis. 1727. jan. 21. és OL. M. Kanc. Litt. Cons. Loc. 1727. ad No 178.)

¹⁰⁷ Uo. „Parochus, a megnevezett testvérek seniora, 70 éves.”

¹⁰⁸ Uo. A kimutatásban Zsurk és prédikátora után ez következik: „Sz. Marton Donatus Anno praesenti cum filiali Eperjeske”.

¹⁰⁹ L. a 105. jegyzetet.

¹¹⁰ Kraszna vármegye a Helytartótanács 1726. jan. 28-i sürgetésére készítette el

a prédikátorok és eklézsiák listáját. (OL. HTT. Fasc. mens. Litt. Com. Krasznensis. 1726. febr. 15. és OL. M. Kanc. Litt. Cons. Loc. 1727. ad No 178.)

¹¹¹ Ugocsa vármegye szolgabírái járásoként írták össze a prédikátorokat és egyházközségeket s ugyanakkor falvanként az apostatakat. (OL. HTT. Fasc. mens. Litt. Com. Ugocsisensis. 1728. ápr. 26. s lásd még a 98. jegyzetet.)

¹¹² Uo. „Senior.”

¹¹³ Komárom vármegye szolgabírája Szönyön, 1727. dec. 21-én hallgatta ki Kocsi Major István ottani lelképásztort, (a tatai egyházmegye esperesét és a samarjai egyházkerület superintendensét), aki vallomásában kocsi születésűnek, 40 évesnek mondogta magát és részletesen előadta, hogy az 1714. ápr. 15—16-án Madaron tartott zsinaton a betegeskedő Magyar Kossa Péter superintendens mellé őt választották meg helyettesül generalis scribának. Magyar Kossa Péter halálával 1720. június 1-én a superintendensi tisztség megüresedvén, ő rendelte el a szavazást. A prédikátorok lepecsételt szavazólapjait az esperesek egyházmegyénként egy-egy kötegebe gyűjtve, ezeket külön-külön lepecsételve őhozzá juttatták; ő egy csomóba kötve valamennyit, a csomagot lepecsételte s megőrzés végett Tatay Mihály etei és Szombathy István némai prédikátoroknak adta át. A szavazólapokat 1722. febr. 15-én a naszályi paróchián négy esperes és a szavazatokat őrző két prédikátor jelenlétében bontották fel s superintendenssé őt választották meg. Felsorolta a kormányzása alá tartozó négy esperes és a saját tatai esperességébe bekebelezett prédikátorok és eklézsiák adatait. (OL. HTT. Fasc. mens. Litt. Com. Comaromiensis. 1729. febr. 22.)

¹¹⁴ Bars vármegye két szolgabírája 1725. okt. 10-én vette vizsgálat alá Kocsi Sámuel barsi esperest, aki Kocsi Major István superintendenstől függőnek vallotta magát és jegyzőkönyvbe diktálta — a magáén kívül — Bars vármegyei 20 és Hont vármegyei 8 prédikátora, illetve eklézsiája adatait. A szolgabírák közölték vele, hogy a Helytartótanács legújabb rendelete következtében eltiltják valamennyiőjüket a vallásgyakorlattól. Az esperes kijelentette, hogy társaival együtt az 1723. okt. 19-én kiadott királyi rendelethez tartja magát, mely a pesti bizottság idején fennállott statusquot rendeli mérvadónak, tehát az új helytartótanácsi rendelkezés nem érinti őket, hiszen valamennyi felsorolt hely artikuláris. (OL. HTT. Fasc. mens. Litt. Com. Barsiensis. 1725. nov. 17. és OL. M. Kanc. Litt. Cons. Loc. 1727. ad No 178.) — Hont vármegye kiküldöttei az ág. hitv. prédikátorokra vonatkozó adatok után jegyezték fel a királyi rendeletbeli kérdésekre a hely. hitv. prédikátoroktól kapott feleleteket, utána a vármegyében fekvő s Kocsi Sámuel barsi senior joghatósága alá tartozó hat (a kimutatásban préd.-del jelölt), valamint a Nógrád vármegyében lakó senior kormányzása alatti öt eklézsia és prédikátoraik adatait. (OL. HTT. Fasc. mens. Litt. Com. Hontensis. 1728. febr. 19. és OL. M. Kanc. Litt. Cons. Loc. 1727. ad No 178.) — Hont vármegye összeírásából hiányzik Tergenye és Varsány, holott mindkettő prédikátor-tartó eklézsia volt akkor. (L. Sz. Károly: *Monographiai vázlatok a barsi ref. esperesség múltja és jelenéből.* Pápa. 1879.)

¹¹⁵ Komárom vármegye jelentésében a superintendens szokolyainak nevezte ezt az egyházmegyét, melynek seniorául Mátyóki János diósjenői prédikátort jelentette. (L. a 112. jegyzet jelzeteit, a Hont vármegyei egyházakra nézve pedig a 113. jegyzet jelzeteit.) — Nógrád vármegye az ág. hitv. prédikátorokról beküldte az összeírást a Helytartótanácsához, jelentéseiben azonban a hely. hitvallásúakról meg sem emlékezik, holott Diósjenőn kívül két lelkésszel Losoncon is volt ref. eklézsia. (OL. HTT. Fasc. mens. Litt. Com. Nogradensis. 1726. ápr. 29.)

¹¹⁶ Komárom vármegye szolgabírájának és esküdtjének Valesius Antal János, „az aranyosi traktus superintendense” szolgáltatta az igazgatása alatt lévő prédikátorokra s eklézsiákra az adatokat. (OL. HTT. Fasc. mens. Litt. Com. Comaromiensis. 1729. febr. 22.) — Kocsi Major István superintendens vallomásában „Tractus Insulani” néven említette ezt az egyházmegyét.

¹¹⁷ Uo. Kocsi M. István „Tractus Ürmenyiensis”-nek nevezte, míg Komárom vármegye szolgabírája „processus Ujvariensis”-nek.

¹¹⁸ Megyeri Györgyöt és eklézsiáját (Madart) Valesius A. János senior, Komárom vármegye szolgabírája előtt tett vallomásában, nem sorolta fel a saját kormányzása alá tartozó prédikátorok, illetve eklézsiák között. Ezért és a szolgabíró kimutatása alapján a komjáti senioratusban tüntettem fel. (L. Komárom vármegye jelentésének jelzetét a 112. jegyzetben.)

¹¹⁹ A adatokat Kocsi Major István superintendens bemondása nyomán Komárom vármegye szolgabírája jegyezte fel. (L. a 112. jegyzet jelzetét.)

¹²⁰ Uo. „Nem tudja megnevezni” — a superintendens.